

Turun Ursan jätesäkki

Yhdistystoiminnan aarteita menneiltä vuosikymmeniltä

Eeva-Kaisa Ahlamo

Ursan postia

Terveisiä pääkaupungista

TAHITIITTEELLINEN YHDISTYS
U R S
POSTI- JA KASSA-REKISTERI

Pihlajatie 32 A 4

00270 Helsinki 27

Helsinki

31. tammikuuta 1978

Kyvyt maalaisi:

Ursalla on oma 5-6 -sivuinen esite, semmoinen kuin Tähtien ja galaksien maailman tai Mustaa aukkoa etsimässä -kirjan loppusivuilla. Esitettä jaetaan Ursasta kiinnostuneille esitelmätilaisuuksissa, tähtitornissa, postitse yhdistykseen liittyville jne.

Esitteestä otetaan viikkoin uusi 2000 kpl painos, johon haluaisimme taas tuoreimmat tiedot Suomen muista tähti-harrastusyhdistyksistä. Täyttäkäänsä ohessa seuraava kyselykaavake ja lähettäkää se paperin alareunassa olevaan osoitteeseen mahdollisimman pian ja viimeistään viides-toista päivä helmikuuta!

Kaikki mielipiteet ja ehdotukset esitteen sisällöstä ovat tervetulleita.

Kiitos!

Leena Mänttönen

Ursan siht.

Edellisessä kiertokirjeessä oli yhdistysten vastauksia yhteistoimintakyselyyn. Sen jälkeen tulivat vielä vastaukset Lahdesta, Lohjalta ja Oulusta, joten vastaukset puuttuvat vielä Karjaalta ja Porista. Myös Lahden, Lohjan ja Oulun yhdistykset suhtautuvat positiivisesti yhteistoimintaan. Näiden vastauksia ei kuitenkaan enää selosteta yksityiskohdaisemmin, koska niissä ei tullut esille mitään uutta. Mainittakoon, että Lohjan Ursa esitti kiertokirjeen lähettämistä joka kolmas kuukausi.

Monien yhdistysten toivomuksena on ollut se, että kiertokirjeessä annettaisiin tietoa uusista komeetoista, novista yms. Tämä tuleekin toteutumaan tarpeen mukaan. Sellaisia uutisia, jotka ehtivät Tähtiaikaan ei tietenkään julkaista.

Esitelmien ja esitelmöitsijöiden vaihto on alkanut pikku hiljaa toimia yhdistysten välillä. Valitettavasti esitelmöitsijöitä on vain vähän käytettävissä. Olisi toivottavaa, että kaikki yhdistykset käyttäisivät hyväkseen niitä esitelmiä, joita on tarjolla (ks. edell. kiertokirje). Jos jollakin on pidettäväksi kelpaava esitelmä, voi siitä ilmoittaa tämän kiertokirjeen toimittajalle.

Tähtitieteellinen yhdistys URSA ry pyytää paikallisilta tähtiharrastusyhdistyksiltä jäsenluetteloita, joissa on jäsenten osoitteet. URSA saattaa lähettää sitten saamiinsa osoitteisiin Tähtiaika-lehden näyttenumeroita.

Ekskursio suunnitteilla. Ursalaisten kesken on ollut puhetta ekskursiosta Venäjälle Pulkovan ja Leningradin observatorioihin. Matkan pituus tulisi olemaan 2-3 vrk (viikonloppu) ja se tehtäisiin linja-autolla Imatran kautta. Matkan ajankohdaksi on kaavailtu alustavasti syyskuuta (lähinnä sen loppupuolta). Jos matkalle ilmoittautuu 25-40 henkilöä, se tulee maksamaan noin 300 markkaa (matka, majoitus ja ruoka). On suunniteltu, että jokaisesta paikallisesta tähtiharrastusyhdistyksestä, josta on lähtijöitä, yksi henkilö (mieluiten kiertokirjeen saaja) olisi ns. yhteysmies, jolle paikallisen yhdistyksen jäsenet alustavasti voisivat ilmoittautua. Yhteyksmies hoitaisi sitten ilmoittautumiset edelleen kiertokirjeen toimittajalle. Jos ilmoittautumisia tulee eri puolilta Suomea, kokoontuvat kaikki ryhmät ensin Imatralle. Alustavat, ei-sitovat, ilmoittautumiset tulee suorittaa maaliskuun loppuun mennessä.

Pikkuplaneetta Jumo (numero 3) peittää 11.3.1976 tähden SAO 118410. Junon magnitudi on silloin 8,9 ja peittyvän tähden 7,6. Peitto tapahtuu klo 2.14 Suomen aikaa. Peitto näkyy alustavien tietojen mukaan kapealla kaistalla Länsi-Venäjällä ja Itä-Suomessa (Imatra, Lappeenranta). Tarkempia tietoja saa Kari Kailalta (puh: 90/660225)

PS. Liitteenä on kaavake, jossa tiedustellaan tähtikarrinhd. henkilötietoja. Kaavake palautetaan toimittajalle. Vrt. lähetetty posti.

Pasi Laitinen

KIERTOKIRJE TAHTIHARRASTUSYHDISTYKSILLE

Numero 2/1976,11.5.

Ekskursioon Leningradin ja Pulkovan observatorioihin oli toukokuun alkuaan mennessä ilmoittautunut n.90 tähtiharrastajaa. Matkan järjestelyt ovat jo päässeet hyvään vauhtiin.

Matkan tarkkaa ajankohtaa ei ole vielä lyöty lukkoon, mutta matka tulee tapahtumaan lokakuussa jonain viikonloppuna (pe-su). Eri mahdollisuuksia on siis: 1-3.10, 8-10.10, 15-17.10, 22-24.10, ja 29-31.10. Lopullinen päivämäärä riippuu siitä, miten Leningradin ja Pulkovan observatorioiden kanssa sovi- taan vierailusta.

Matkan hinnaksi tulee alustavien tietojen mukaan 261 markkaa/henkilö. Hinta koostuu matkasta (245:-), viisumin hankinnasta (8:-) ja seuruepassiin osallistumisesta (8:-). Matkan hintaan sisältyy:

- bussimatka Lappeenranta-Leningrad-Lappeenranta
- majoitus Leningradissa 1-luokan hotellissa 2-hengen huoneissa, joissa on kylpy ja wc
- täysihoito
- kaupunkikiertoajelu sekä tutustumiskäynnit: talvipalatsi, Eremitash, Pietarhovi ja metro

Koska matkan päätarkoitus on tutustua Leningradin ja Pulkovan observa- torioihin, matkaamme hoitava matkatoimisto AREA^{ON} antanut luvan suunnitella matkan ohjelman sellaiseksi, kuin meille on parasta. Matka tehdään Lappeen- rannan kautta, jonne jokaisen täytyy siis tulla omalla kustannuksellaan. Lappeenrantaan kokoonnutaan siis perjantaina aamupäivällä rautatieasemalle (kos- ka useimmat tulenevat junalla Lappeenrantaan). Matkan tarkka päivämäärä sel- vinnee kesäkuun kuluessa.

JATKOTOIMENPITEET

Kun matkan tarkka päivämäärä on selvinnyt, ilmoitetaan yhteyshenkilöille tarkemmista jatkotoimenpiteistä. Niiden, jotka aikovat todella lähteä, tulee varmistaa ilmoittautumisensa VIIMEISTÄÄN 18.8 mennessä! Sen jälkeen yhteys- henkilöt lähettävät kiertokirjeen toimittajalle ilmoittautuneiden nimet, osoitteet, syntymäajat ja tiedot kotikunnasta sekä siitä, ottaako ko. henkilö osaa seuruepassiin.

HUOM!

Kiertokirjeen toimittajan uusi osoite kesä- kuun alusta: Pasi Laitinen

OHJEITA NEUVOSTOLIITTOON TEHTÄVÄN RYHMÄMATKAN OSANOTTAJILLE

V i i s u m i n hankintaa varten tarvittavat asiapaperit:

A. Henkilökohtainen ulkomaanpassi

Jos osanottajalla on matkalla oma passi, on hänen toimitettava viimeistään 21 vrk ennen matkan alkua matkanjärjestäjälle

- passinsa
- viisumianomuslomake huolellisesti täytettynä ja allekirjoitettuna
- kolme selvää ja keskenään ehdottomasti samanlaista passivalokuvaa

B. Seuruepassi

Jos matkustaja osallistuu mahdollisesti hankittavaan seuruepassiin, on hänen viimeistään 21 vrk ennen matkan alkua toimitettava matkanjärjestäjälle

- virkatodistus kirjoitettuna erityiselle passianomuslomakkeelle (tarvittaessa kahtena kappaleena, selostus alempana)
- viisumianomuslomake huolellisesti täytettynä ja allekirjoitettuna
- yksi passivalokuva

Virkatodistus hankitaan oman seurakunnan kansliasta tai siviilirekisteritoimistosta. Siihen on lisäksi hankittava seuraavat merkinnät:

1. Kotipaikkakunnan poliisiviranomaisen esteettömyyslausunto, joka ei saa olla 40 vrk vanhempi matkalle lähdettäessä. Jos henkilö on kirjoilla Helsingissä, ei esteettömyyslausuntoa tarvita (koska passi hankitaan Helsingissä).
2. 17 - alle 30 vuotiaat miehet: oman sotilaspiirin esteettömyyslausunto.
3. Alle 20 vuotiaat naimattomat henkilöt: holhoojan lupa virkatodistuksen kääntöpuolelle. Jos molemmat vanhemmat ovat holhoojia, vaaditaan isän lupa.
4. Virkatodistuksen kääntöpuolella olevaan kohtaan "hakijan täytettävä" on merkittävä matkan päämäärä, omakätinen allekirjoitus (etu- ja sukunimi), päiväys, osoite sekä puhelinnumero, josta päiväsaikaan tavoittaa.

Jos henkilö on kirjoilla muualla kuin Helsingissä, on hänen hankittava virkatodistus kahtena kappaleena kaikkine edellä lueteltuine merkintöineen.

Seuruepassiin osallistuvalla on ehdottomasti oltava matkalla mukana poliisiviranomaisten antama, hyväkuntoinen henkilöllisyystodistus, joka ei matkan kestäessä saa olla kahta vuotta vanhempi. Mikään muu todistus henkilöllisyydestä ei kelpaa.

Henkilöllisyystodistuksen numero on merkittävä viisumianomuslomakkeeseen.

Osanottajia kehoitetaan tarkastuttamaan henkilöllisyystodistuksensa pätevyys poliisiviranomaisella. Matkatoimisto ei vastaa henkilöllisyystodistuksen puuttumisen tai epätäydellisyyden aiheuttamasta matkan estymisestä tai muista haitoista tai kuluista.

Lapset

Alle 16 vuotiaat lapset voivat matkustaa vanhempiensa ulkomaanpassilla, jos heidät on siihen merkitty. Lapsesta on toimitettava matkanjärjestäjälle oma viisumianomuslomake sekä kaksi samanlaista passivalokuvaa. Lapsella on ehdottomasti oltava matkalla mukana alle kaksi vuotta vanha henkilöllisyystodistus.

Seuruepassilla matkustavista lapsista toimitetaan samat paperit kuin aikuisista.

Tähtitieteellinen
yhdistys Ursa r.y.
Tehtaankatu 3 F 46
00140 HELSINKI 14
puh. 90-174048

Hki 15.8.1980

Arvoisa tähtiyhdistys

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa on päättänyt tarjota tähtiyhdistyksille myyntiin Ursan julkaisemia kirjoja 30 %:n alennuksella postimyyntihinnasta. Alennuksen saamisen edellytyksenä on että tilauksen suuruus on yli 250 mk (alennetuilla hinnoilla). Maksuaikaa on kuukausi. Jos tilauksen suuruus on yli 500 mk, puolet laskusta tulee maksaa kuukauden kuluessa ja loput kahden kuukauden kuluessa. Alennus ei toistaiseksi koske diasarjoja ja lehtiä.

Yhdistykset voivat mainiosti esim. tarjota Ursan kirjoja jäsenilleen, myydä niitä esitelmätilaisuuksissa, tähtitornilla ja tähti-illoissa ja näin hankkia varoja itselleen.

Ohessa muutamia kappaleita Ursan väliaikaista kirjaesitettä, lähiaikoina ilmestyy uusi painettu esite. Tilauksen voitte tehdä kirjeitse, puhelimitse tai esitteen tilauslipukkeella.

Seppo Linnaluoto

Seppo Linnaluoto

Ursan julkaisusihteeri

tiedustelut ja tilaukset puh. 90-174048
arkipäivisin

P.S. Mikäli tämä kirje ei mennyt oikeaan paikkaan, lähettäkää se edelleen ja ilmoittakaa meille oikea yhdyshenkilö.

Ursan julkaisujen myyntiehdot

(koskee vain tähtiyhdistyksiä)

Alennus 30 % Ursan postimyyntihinnasta laskun loppusumman ollessa vähintään 250 mk.

Maksuaika 1 kuukausi.

Jos laskun loppusumma on vähintään 500 mk, puolet maksettava kuukauden kuluessa ja toinen puoli kahden kuukauden kuluessa. Myyntihinta yhdistyksen määrättävissä. Diasarjat ja lehdet otetaan huomioon laskun loppusummassa, mutta niistä ei saa alennusta.

Hinnasto:

	Ursan posti- myyntihinta	alennettu hintaa (-30 %)
Ufojen arvoitus	50,-	35,-
Messierin luettelo	12,-	8,40
Tähdet 1980	10,-	7,-
Auringosta äärettömyyteen	34,-	23,80
Tähtitaivaan opas	44,-	30,80
Albert Einstein	34,-	23,80
1982 kun planeetat kohtaavat	34,-	23,80
Tulipalloja taivaalla	34,-	23,80
Tähtien ja galaksien maailma	34,-	23,80
Mustaa aukkoa etsimässä	34,-	23,80
Tähtitiedettä oppimaan 1	10,-	7,-
Teemme peilikaukoputken	12,-	8,40
Postikorttisarja	10,-	7,-
Diasarja 1: Planeettatutkimuksen uudet löydöt	90,-	ei al.
Diasarja 2: Jupiter ja sen kuut	50,-	ei al.
Diasarja 3: Tähdet ja tähtisumut	90,-	ei al.
Tähtiaika-lehti	4,-	ei al.
Tähdet ja Avaruus-lehdet	6,-	ei al.

Tähtitieteen uutisia

URSAN LEHDISTÖTIEDOTE 5/83 10.11.1983 Sivu 1/3

VIESTIMIEN VAPAASEEN KÄYTTÖÖN

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajank. 3, 00140 HKI 14
Puh. 90 - 174048

Linnunradassakin pimeää massaa

Linnunrata loistaa kirkkaina öinä valoisana nauhana pään päällä. Se koostuu lähes lukemattomista heikoista tähdistä. Ulkoapäin katsottuna Linnunrata muodostaisi suuren kiekkomaisen järjestelmän, galaksin, jonka reunamilla oma aurinkomme sijaitsee.

Linnunradan kokonaismassaksi on aikaisemmin arvioitu noin sata miljardia auringon massaa. Viime vuosina on saatu viitteitä siitä, että massa olisikin kymmenen kertaa suurempi. Tohtori Karl Johan Donner tarkastelee uudessa Tähdet ja Avaruus -lehdessä pimeän massan ongelmaa.

Pimeää, aikaisemmin tuntematonta massaa on varsinkin galaksimme ulko-osissa. Kun aiemmin Linnunradan halkaisijaksi arvioitiin sata-tuhatta valovuotta, näyttää Linnunrata uusien havaintojen mukaan jatkuvan 4-5 kertaa kauemmas.

Tähtiä ei Linnunradan ulko-osissa kuitenkaan ole. Siellä täytyy olla jotakin pimeää, näkymätöntä massaa, jonka kokonaismäärä on kymmenen kertaa niin suuri kuin näkyvien tähtien määrä.

Tämä Linnunradan hallitseva massa voi olla esimerkiksi mustina aukkoina, planeetankaltaisina kappaleina tai massallisina alkeishiukkasina. Myös muissa galakseissa on havaittu olevan yhtä paljon pimeää massaa. "Suurin osa maailmankaikkeuden aineesta on tässä tuntemattomassa muodossa", toteaa Donner.

Lisätietoja: Tohtori Karl Johan Donner, Helsingin yliopiston observatorio, puh. 90-1912907.

VIESTIMIEN VAPAASEEN KÄYTTÖÖN

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajank. 3, 00140 HKI 14
Puh. 90 - 174048

Halley'n komeetta pettää suomalaiset

Kahden vuoden päästä ilmestyvä Halley'n pyrstötähti tulee olemaan suomalaisille melkoinen pettymys, kerrotaan piakkoin ilmestyvässä Ursan Komeetat-kirjassa. Komeettaa on paljain silmin hyvin vaikea nähdä lainkaan, ja kiikarilla tai kaukoputkellakin katsottuna se on Suomesta vaatimaton näky.

Halley'n komeetta kiertää aurinkoa soikealla ellipsiradalla kerran 75 vuodessa. Viimeksi pyrstötähti oli näkyvissä 1910, jolloin sitä voitiin Suomessakin tarkkailla. Tällä kerralla pyrstötähti on lähimpänä aurinkoa helmikuun alussa 1986.

Parhaiten pyrstötähden voi meillä havaita tammikuussa 1986. Se on juuri ja juuri paljain silmin näkyvissä tammikuun 10. ja 20. päivien välillä. Sen kirkkaus on vain noin 4 suuruusluokkaa. Komeetta on siten yhtä heikko kuin Otavan kahvan keskimmäisen tähden, Mizarin, vieressä oleva pieni Alcor-tähti.

Halley'n huono näkyvyys johtuu siitä, että se on auringon lähellä ollessaan vastakkaisella puolella kuin maapallo. Pyrstötähdestä odotetaan kuitenkin saatavan huomattavia uusia tuloksia avaruusluotainten avulla, kerrotaan Komeetat-kirjassa. Halley'n pyrstötähden ohi lähetetään neljä luotainta, jotka ottavat mm. valokuvia komeetan päästä.

Komeettojen arvellaan olevan parin kilometrin läpimittaisia "likaisia lumipalloja". Auringon lähellä lämpö irrottaa lumipallosta kaasua ja pölyä, jotka ajautuvat pitkäksi, näyttäväksi pyrstöksi.

Lisätietoja Komeetat-kirjan kirjoittajilta:

Fil.lis. Kari Kaila, Oulun yliopiston fysiikan laitos,
puh. 981-345411.

Dos. Heikki Oja, Helsingin yliopiston observatorio,
puh. 90-1912942.

Prof. Mauri Valtonen, Turun yliopisto (virkavapaana,
työskentelee Helsingin observatoriossa, puh.
90-1912948.)

Fil.lis. Tapio Korhonen, Turun yliopisto, puh. 921-431863
tai 921-645111.

VIESTIMIEN VAPAASEEN KÄYTTÖÖN

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajank. 3, 00140 HKI 14
Puh. 90 - 174048

Neuvostoliitto julkisti "ufokeskuksen"

Neuvostoliitto on kesällä ensimmäisen kerran julkisesti kertonut Plesetskin avaruuskeskuksesta, joka sijaitsee viitisensataa kilometriä Suomen rajalta itään päin. Plesetskistä lähetettyjä raketteja on Suomesta nähty kirkkaina, säteilevinä valopalloina, ja ne ovat aiheuttaneet monia ufoilmoituksia.

Viimeksi loka-marraskuun vaihteessa kahtena aamuna itäisellä taivaanrannalla näkyi valoilmiö, jota arveltiin Plesetskin rakettiksi.

Myös Neuvostoliitossa raketteja on luultu ufoiksi. Kesällä Pravdassa julkaistua artikkelia siteerataan Tähdet ja Avaruus -lehdessä: "Ufojen legendaan on Plesetskin kosmodromi tuonut melkoisen panoksen. Moskovan läheltä voidaan nähdä, miten tekokuuta kuljettavan raketin kolmas vaihe toimii. Ja monissa muissa kaupungeissa, jotka sijaitsevat kosmodromin ympärillä, laukaisuja voidaan nähdä paljon useammin."

Suomesta on havaittu tusinan verran tapauksia, joissa raketti on vienyt satelliitin maan kiertoradalle, ja lukuisia muita koelaukauksia. Plesetsk on maailman käytetyin avaruuskeskus, josta lähetetään yli puolet maailman kaikista tekokuista.

Kesällä Neuvostoliitto kertoi myös toisesta salassa pidetystä avaruuskeskuksesta, Kapustin Jarista, joka sijaitsee Volgan varrella. Kolmas Neuvostoliiton avaruuslentokeskus eli kosmodromi on Baikonur Araljärven itäpuolella. Sieltä lähetetään mm. kaikki miehitetyt Sojuz-lennot.

Tähtitieteen uutisia

URSAN LEHDISTÖTIEDOTE 1/84 3.2.1984 Sivu 1/3

VIESTIMIEN VAPAAASEEN KÄYTTÖÖN

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajank. 3, 00140 HKI 14
Puh. 90 - 174 048

Suomi mukaan Euroopan avaruustoimintaan

Suomi on tähän asti ollut avaruustutkimuksessa syrjästäkatsojana. Nyt on tehty merkittävä päätös mukaanmenosta eurooppalaiseen avaruustoimintaan. Valtion tämän vuoden budjetissa on määräraha yhteistyöhön Euroopan avaruusjärjestön ESA:n kanssa.

"Toistaiseksi Suomi aikoo mennä mukaan vain liitännäisjäsenenä", toteaa professori Martti Tiuri Tähdet ja Avaruus -lehdessä julkaistussa haastattelussa. Tiuri, joka on tällä hetkellä kansanedustajana, on jo pitkään puhunut Suomen ESA-jäsenyyden puolesta.

Liitännäisjäsenyys maksaa Tiurin mukaan puolentoista miljoonan markan nurkilla vuodessa. Varsinaisen jäsenyyden maksut ovat korkeammat, ja ne riippuvat lisäksi siitä, kuinka moneen projektiin otetaan osaa.

Projekteja, joihin suomalaisten pitäisi Tiurin mielestä ottaa osaa, ovat mm. ESA:n kaukokartoitussatelliitit. Toinen kiinnostava ala ovat tähtitieteelliset tekokuut, mm. hyvin lyhyitä radioaaltoja tutkivat satelliitit. Molempien alueiden tutkimusta ja laitekehittelyä on tehty Teknillisessä korkeakoulussa ja Helsingin yliopiston observatoriossa.

ESA:n määräraha on budjetissa kauppa- ja teollisuusministeriön teknologian kehittämiskeskuksen varoissa.

Euroopan avaruusjärjestö perustettiin 1975, ja siihen kuuluvat Länsi-Euroopan kaikki suurimmat valtiot. Muista pohjoismaista ovat Ruotsi ja Tanska olleet alusta alkaen ESA:n jäseniä, ja Norja on tällä hetkellä liitännäisjäsen. ESA on rakentanut mm. oman Ariane-kantoraketin ja Spacelab-avaruuslaboratorion, ja sillä on paljon sovellutus- ja tutkimus-tekokuuohjelmia.

VIESTIMIEN VAPAAASEEN KÄYTTÖÖN

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajank. 3, 00140 HKI 14
Puh. 90 - 174 048

Kanarian kaukoputken rakentaminen alkaa

Suomalaiset tähtitieteilijät ovat nyt vaativan haasteen edessä. Suomen hallitus teki viime vuoden lopulla päätöksen, että maamme osallistuu suuren yhteispohjoismaisen kaukoputken rakentamiseen. Kaukoputki pystytetään Kanarian saariryhmään kuuluvalle La Palman saarelle.

Kaukoputken rakentamiskustannukset ovat runsaat 20 miljoonaa markkaa, josta Suomen osuus on noin neljännes. "Valtaosa Suomen osuudesta voidaan kattaa valmistamalla teleskoopin pääpeili ja muut optiset osat Turun yliopiston Tuorlan tutkimuslaitoksessa", toteaa dosentti Vilppu Piirola Tähdet ja Avaruus -lehdessä.

Kaukoputken peilin läpimitta on 2.5 metriä. Suurin Turussa tähän asti valmistettu peili on ollut metrin läpimittainen. Uuden suurpeilin hioimisesta vastaa lisensiaatti Tapio Korhonen.

La Palman saari on ilmasto-olosuhteiltaan parhaita havaintopaikkoja pohjoisella pallonpuoliskolla. Saarelle on viime vuosina kohonnut useita suuria kaukoputkia. Suurimpana sinne ollaan rakentamassa englantilaista 4.2 metrin peilikaukoputkea.

Yhteispohjoismaisen kaukoputken rakentaminen alkaa lähiaikoina, ja teleskoopin on arveltu valmistuvan vuonna 1987.

Lisätietoja: Dos. Vilppu Piirola, Helsingin yliopiston observatorio,
puh. 90 - 191 2801

Fil.lis. Tapio Korhonen, Turun yliopiston Tuorlan
tutkimuslaitos, puh. 921 - 431 863

VIESTIMIEN VAPAASEEN KÄYTTÖÖN

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajank. 3, 00140 HKI 14
Puh. 90 - 174 048

Uusi vastaanotin vieraan älyn etsijöille

Vieraan älyn etsintä maailmankaikkeudesta on jälleen saanut uutta pontta, kerrotaan Tähdet ja Avaruus -lehdessä. Tämän vuoden kuluessa asennetaan Yhdysvalloissa toimivaan radioteleskooppiin vastaanotin, jolla voidaan kuunnella taivaalta tulevaa säteilyä yhtä aikaa yli kahdeksalla miljoonalla radiokanavalla.

Vieraan älyn merkkejä on taivaalta etsitty pian neljännesvuosisadan ajan. Vaikeutena on ollut se, että emme tiedä, millä aallonpituudella mahdolliset radioviestit tulisivat. Aikaisemmin on voitu kuunnella vain yhtä kanavaa kerrallaan. Noin vuoden ajan on Yhdysvalloissa ollut käytössä vastaanotin, joka on seulonut 130 000 kanavaa kerrallaan.

Uusi miljoonakanavainen vastaanotin asennetaan Harvardin yliopiston 25 metrin antenniin. Amerikkalaisen tähtitieteilijän Carl Saganin johtama Planetaarinen yhdistys on vuokrannut antennin ja käyttää sitä pelkästään vieraiden radiomerkkien etsimiseen.

Elektroninen vallankumous on mullistanut myös vieraan älyn etsinnän. Uusi miljoonakanavainen vastaanotin pystyy yhdessä minuutissa suoriutumaan tehtävästä, johon vuoden 1960 laitteisto olisi tarvinnut satatuhatta vuotta.

Lisätietoja: Fil maist. Juhani Kyröläinen, Helsingin yliopiston
observatorio, puh. 90 - 191 2904

Tervehdys, hyvät tähtiseurajat!

Kuopion Tähtipäivillä esitetty juttu valtakunnallisesta tähtipäivästä on edennyt sen verran, että Ursa päätti omasta puolestaan kokouksessaan 6.10.-83 päivän järjestämisestä. Tämä harrastuspäivä pidetään 24.03.-84 ja lukemasi kiertokirjeen (on tämä) tarkoituksena on kartoittaa paikallisseurojen intoa (sitähän on!)/ ideoita/ resursseja ensi kevääseen Happeningiin.

Seuraavassa vähän turinaa ja kirjeen lopussa pyyntöjä ja kysymyksiä, joihin vastaamalla SINÄ voit vaikuttaa siihen, millainen menestys on 24.03. näin omalta kantiltamme katsoen.

Tapahtumarunko

Em. Ursan hallituksen kokouksessa perustettiin tähtipäivätoimikunta, johon kuuluvat Veikko Mäkelä, Heikki Oja ja Olli Salo. Ensimmäisen palaverin tuloksena mietittiin seuraavanlaista:

- 1) Kullakin paikkakunnalla järjestetään tähtiharrastushappening, josta on paikallis-lehdistöä ja seutukuntaa mutenkin informoitu etukäteen. Ohjelmaa voisi olla n. 14.00 - 24.00 välisenä aikana, esim:
 - diaesitykset
 - harrastusvälinenäyttely
 - avoimien ovien päivä
 - ilmaiset tähtinäytökset jne.
- 2) Radiossa koetetaan järjestää ohjelma, jossa jutellaan kolmen paikkakunnan harrastusseuran kanssa. Ainakin HY:n Observatoriolta löytyy kapasiteettia, joka on perehtynyt tiedevalistukseen ja popularisointiin, joten esim. yleisökysymykset ovat mahdollisia. Ohjelman pito nyt tietysti riippuu radiosta.
- 3) Kouluja informoidaan etukäteen esim. Mat. Aineiden Opettajien Liiton julkaisujen välityksellä.

Organisaatio

Ohessa seuraa jo ★päivilläkin kiertänyt lista, johon joka seuran vastavan yhteys-henkilön tulee raapustaa nimensä. Lisäksi voisi joka seura perustaa paikallisen toimikunnan, jotta vastuu järjestelyistä tulisi ikäänkuin definiitimmäksi (koskee myös Ursaa). Jo aiemmin tulikin mainittua "3:n kopla", joka kanavoi ja käsittelee - ah, niin toivotut - feedback`it.

Entäpä materiaali ?

Uutta tähtinäytöntöesitettä puuhataan valmiiksi kovaa kyytiä, onpi tarkoitus saada jakoon pieneen omakustannushintaan määräaikaan mennessä. Ursan julkaisuja voi tila-ta myytäväksi yleisölle, ja paikallisyhdistysten esitekin tulisi saattaa kuntoon.
- Mutta tästä tarkemmin joului- ja helmikuun T+A:ssa sekä seuraavassa kiertokirjeessä.

Rahaa, rahaa,

mutta mistä? Ursa tullee maksamaan ainakin tiedotuksen, muusta subventiosta täytyy neuvotella sitten, kun saamme kaikki teidän runsaslukuiset ehdotuksenne käsiteltyä.

Vaan on sitä ennenkin saatu halvalla hyvää jälkeä, tärkeintä on innostus asiaan!

Vapaaehtoisia kaivataan

Ideanikkarit sun muu talkooväki voi ilmoittautua ideoineen ja osoitteineen paikallis-yhdistyksiin (provinssit) ja Ursaan (Helsingin ympäristö).

Ja sitten lopuksi

tarvittaisiin:

- 1° Logo. Tehkääpä ehdotuksia hyvän tähtiteeman löytämiseksi! Lyhyt ja mielenkiintoa herättävä ("Tähdet tutuiksi", "Tähdet ovat luontoa" tms.) on paras.
- 2° Yhteyshenkilöt (=oheinen nimilista täytettynä omalta kohdalta) ja joka provinssin toimikunta.

- 3° LISÄIDEOITA menestyksen takaamiseksi. Passiivisuus kielletty!
- 4° Mahdollisia avunpyyntöjä, koskien sekä finanssi- että persoonapuolta, saa esittää ilman muuta, mutta pienet perustelut perään.
- 5° Oman tapahtuman runko sekä kaavailtu aikataulu.

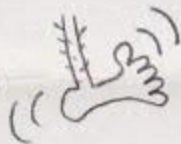
=====

Näihin viimeainittuihin tarvitsemme vastauksen kahden (2) viikon sisällä, jotta iteraatiokirje voitaisiin postittaa joulukuun puolella. Osoite on tuttu Ursan osoite: Laivanvarustajankatu 3

00140 Helsinki 14

Kuoreen voi jonnekin kynäillä tai koneilla "Tähtipäivätoimikunta", ettei mene normaali posti turhaan sekaisin...

Ja sitten vähän

vauhtia, että pysytään aikataulussa!

Toivoo

Tähtipäivätoimikunta/VM, HO, OS

TYKKÄÄMME TÄHDISTÄ

tähtiharrastuspäivä 24.3.-84

TÄHTIHARRASTUSPÄIVÄN
LEHDISTÖTIEDOTE 3

5.3.1984

VIESTIMIEN VAPAASEEN KÄYTTÖÖN

SOPII PARHAITEN JULKAISTAVAKSI
19.3. ALKAVALLA VIIKOLLA

Tähtien tarkkailu on hauska harrastus

Tämän viikon lauantaina, 24.3., on Suomessa ensi kerran valtakunnallinen tähtiharrastuspäivä. Päivän tunnuksiksi on valittu "tykkäämme tähdistä". Ketkä tähdistä tykkäävät?

"Aktiivisia tähtiharrastajia eli tähtiyhdistysten jäseniä on Suomessa noin 5000. Tästä luvusta ainakin puolet on nuorisoa. Mutta tähtitaivas on kyllä kaikkien ihmisten ihailtavissa, tarvitaan vain selkeää sää ja pimeä paikka", kerrotaan Ursasta. Ursa on Suomen suurin tähtiharrastusyhdistys.

Ursan lisäksi Suomessa on noin 20 muuta tähtiyhdistystä. Uusin ja samalla pohjoisin niistä on Rovaniemellä toimiva Lapin Ursa.

Ensi lauantaina jokainen tähtiharrastusseura pitää omalla paikkakunnallaan tähtiaiheista ohjelmaa, mm. näyttelyitä, esitelmiä, aurinko- ja tähtinäytöksiä. Tusinalla tähtiyhdistyksellä on oma tähtitorni. Niistä useimmat ovat lauantain avoinna ja yleisön ilmaiseksi käytettävissä.

"Toivomme lauantaiksi tietysti selkeää ilmaa, että voimme esitellä yleisölle aurinkoa, tähtiä ja tähtisumuja", todetaan Ursasta. Kaukoputkia ja tähtitorneja näytetään kuitenkin, vaikka sää olisi pilvinenkin.

Planeetat piilossa iltataivaalta

Mitä näkymiä tähtitaivas viikonloppuna tarjoaa?

"Planeetat ovat valitettavan huonosti näkyvissä. Saturnus ja Mars näkyvät yöllä ja aamutaivaalla. Jupiter ja Venus ovat niin matalalla, ettei niitä voi juuri havaita. Ainoa iltataivaalla oleva planeetta on Merkurius, jonka voi parina seuraavana viikkona löytää pian auringonlaskun jälkeen tummenevalta iltataivaalta. Sen näkeminen voi kuitenkin olla vaikeaa", huomautetaan Ursasta.

"Mutta talven tähtitaivas on muuten juuri nyt komeimmillaan. Illalla on lounaisella taivaalla kauniita tähtiä ja tähdistöjä, esimerkiksi Orionin tähdistö ja siitä alavasemmalle taivaan kirkkain kiintotähti Sirius."

"Ja päivisin kannattaa tietysti katsella aurinkoa. Apuna on turvallista käyttää hitsaajan lasia, jonka läpi voi nähdä auringon pinnalla olevia pilkkuja."

Paljaat silmät ja avoin mieli

Millaisin välinein tähtiharrastuksen voi aloittaa?

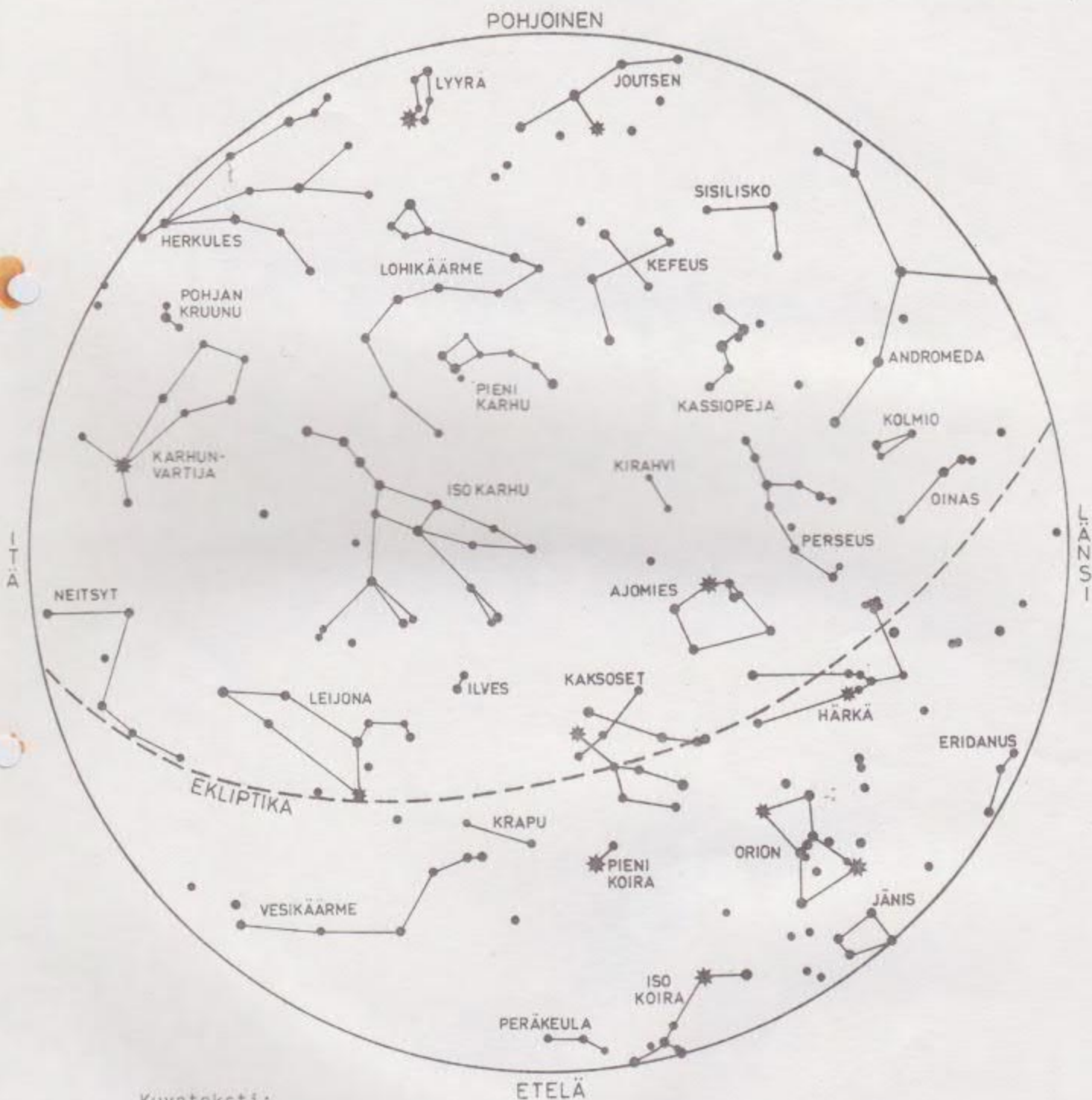
"Ei siinä tarvita kuin paljaat silmät ja avoin mieli. Taivaalta voi ruveta tähyilemään vaikkapa planeettoja, tähdenlentoja tai tekokuita ja opettelemaan tähdistöjen muotoja tähtikartoista. Kiikari tai kaukoputki tarvitaan vasta myöhemmin."

Tähtikartan lisäksi voi hankkia esimerkiksi Tähdet 1984 -vuosikirjan ja jonkin sopivan tähtitieteen alkeisteoksen, neuvovat ursalaiset. Vihjeitä sopivista kirjoista saa vaikkapa Ursan toimistosta osoitteesta Tähtitieteellinen yhdistys Ursa, Laivanvarustajank. 3, 00140 Helsinki 14.

Minkä ikäisenä tähtiharrastuksen voi aloittaa?

"Jäseniemme ikähaitari on hyvin venyvä", todetaan Ursasta. "Meihin on liittynyt alle kymmenvuotiaita naperoita ja toisaalta eläkeläisiä. Innokkaimpia ovat 10 - 20-vuotiaat pojat ja tytöt. Uskomme että tähtitaivaan tutkimisessa he ovat löytäneet itselleen hauskan ja kehittävän harrastuksen."

Lisätietoja: Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry,
Laivanvarustajank. 3, 00140 Hki 14,
puh. 90 - 174 048,
ja paikalliset tähtiyhdistykset

Kuvateksti:

Tähtitaivas näkyy tässä asennossa maaliskuun 24. päivänä illan tummuttua. Pidä karttaa pääsi päällä siten että ilmansuunnat ovat kohdallaan. Tähtien tunnistaminen voi aluksi tuntua vaikealta, koska taivaalla tähdet näyttävät melko himmeiltä ja niiden välit pitkiltä. Kartta perustuu Kari Kailan kirjaan Tähtitaivaan opas.

Kartta kannattaa painaa negana

Kuvateksti:

"Ursa" on latinaa ja tarkoittaa karhua. "Iso karhu" on taivaalla suuri tähdistö, johon kuuluu mm. Otava. Ursa-yhdistys on taas opastanut suomalaisia tähtiharrastuksen piiriin vuodesta 1921 alkaen.

TÄHTIHARRASTUSPÄIVÄN
LEHDISTÖTIEDOTE 1

(harvoin ilmestyvät lehdet ym.)

28.12.1983

VIESTIMIEN VAPAASEEN KÄYTTÖÖN

Ilmainen ilta tähtitorneissa

Maamme tähtiharrastajat tempaisevat maaliskuussa ja järjestävät ensimmäisen valtakunnallisen tähtiharrastuspäivän. Sen aikana pidetään erilaista yleisölle suunnattua ohjelmaa kullakin noin 20 paikkakunnalla, joilla Suomessa on oma tähtiyhdistys.

Päivämääräksi on valittu lauantai 24. maaliskuuta. Edellisenä tiistaina on ollut kevätpäiväntasaus ja seuraavana yönä Suomi on siirtymässä kesäaikaan.

Suuremmilla paikkakunnilla ohjelma alkaa klo 14:n maissa ja jatkuu myöhään yöhön. Päivällä avataan tähtiharrastusnäyttelyt ja pidetään aurinkoesityksiä, jos ilma on kirkas. Iltapäivällä ja illalla on mm. esitelmiä ja dia- ja filmiesityksiä. Kaikkien yhdistysten tähtitornit ovat illalla avoinna, olipa sää selkeä tai pilvinen, ja niihin on vapaa pääsy.

Monilla paikkakunnilla on omaa erityisohjelmaa. Esimerkiksi Tampereella harrastajat toimivat yhteistyössä Tampereen planetaarion kanssa ja Helsingissä ja Kinnulassa näytetään tähtiä pienoisanetaarioissa.

Tempaisullaan maamme tähtiyhdistykset haluavat näyttää, miten hauska, mielenkiintoinen ja kehittävä harrastus tähtitiede voi olla. Yleisö on tervetullutta "tykkäämään tähdistä".

Lisätietoja: Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry,
Laivanvarustajank. 3, 00140 Hki 14,
puh. 90 - 174 048,
ja paikalliset tähtiyhdistykset
(ks. oheinen luettelo)

Helsinki 26.5.1987

Hyvä tähtiyhdistyksen edustaja!

Oheista tähtiyhdistysten luetteloa kootessani totesin jälleen kerran tiedonkulun olemattomuuden tähtiyhdistyksistä Ursaan. Eniten tietoa tähtiyhdistyksistä saamme sanomalehdistä! Vain pari yhdistystä lähettää meille jäsenkirjeensä ja toimintakertomuksia on tullut peräti yksi. Yhdistysten toiminnasta kertovia juttuja on tullut yhtä vähän Tähdet ja Avaruus -lehteen. Siis tästälähtien teemme näin. Jokainen tähtiyhdistys lisää osoitteistoonsa seuraavan osoitteen: Tähtitieteellinen yhdistys Ursa r.y., Laivanvarustajankatu 3, 00140 Helsinki 14. Ursalle lähetetään siis kaikki se, mikä menee yhdistyksen jäsenille. Jäsenlehdet ovat kyllä tulleet melko kiitettävästi. Lähettäkää heti Ursaan toimintakertomuksenne viime vuodelta sekä täydennykset ja korjaukset tähtiyhdistysten luetteloon. Samoin otetaan pysyväksi tavaksi lähettää Tähdet ja Avaruus -lehdelle vähintään yksi juttu vuodessa yhdistyksen toiminnasta. Ursahan lähettää tähtiyhdistyksille uutuuskirjansa, lehdistötiedotteet, tiedot yhteisistä kampanjoista ym. Tänä keväänä Ursa lähetti myös toimintakertomuksensa ja se varmaan lähetetään tulevaisuudessakin.

Ohessa on Veikko Mäkelän laatima hyvä ohjelma tähtiharrastusseminaarissa 25.7. Imatralla käsiteltäviksi aiheiksi. Esittäisin vielä muutamia lisäteemoja mietittäväksi ja mahdollisesti Imatralla käsiteltäväksi.

Tähtitieteen kansanvalistus

Nykyään kansanvalistusta tehnee tosissaan Ursan lisäksi vain Kinnulan Alfa -80/"Arkki" Kuusela. Useimmissa yhdistyksissä pääpaino lienee jäsenten harrastustoiminnan edistämisessä.

- perinteiset kansanvalistuksen muodot ovat esitelmätoiminta ja tähtinäytännöt. Miten niitä voisi kehittää ja mitä toivomuksia on Ursalle? Ursan kirjastosta yhdistykset voivat lainata esim. diasarjoja tai videoita tilaisuuksia varten. Rajoitetusti esitelmiä tai kursseja voi järjestää yhdessä Ursan ja OK-opintokeskuksen kanssa, jolloin kustannuksiin saadaan automaattisesti valtionapua.

- kansalais- ja työväenopistoille kannattaa ehdottaa kurssien järjestämistä

- kouluopetukseen kannattaa yrittää vaikuttaa, kunnat voivat nykyään itse paljolti päättää opetuksen sisällöstä

- yleisötapahtumat. Ursan aloitteesta järjestettiin valtakunnallinen tähtiharrastuspäivä 24.3.1984 ja 2.3.1985 sekä Halleyviikko 6.-15.12.1985. Pitäisikö päivä pitää vuosittain ja koska seuraavan kerran, maaliskuussa 1988?

Tähtitornin hankkiminen yhdistykselle

Suomen 31 tähtiyhdistyksestä 15:llä on käytössään tähtitorni. Kaikilla ennen vuotta 1970 perustetulla yhdistyksellä (9 kpl) on tähtitorni. Tornin hankkimiseksi on lähinnä kaksi tapaa: a) Kunta rakentaa ja omistaa tähtitornin ja antaa sen käytön yhdistykselle, joka yleensä itse omistaa havaintolaitteet. Tämä aikaisemmin paljon käytetty tapa tuntuu nyt olevan tukossa? Kunnat eivät tunnu ymmärtävän tämän kansansivistyksen kannalta välttämättömän kulttuurilaitoksen tarpeellisuutta, mutta aina kannattaa yrittää.

b) Yhdistys rakentaa ja omistaa tähtitornin. Viime aikoina tähtitornit on saatu tällä tavalla. Mutta mistä varat? Avusvoi saada kunnalta, liikelaitoksilta, yhteisöiltä ja yksityisiltä henkilöiltä, tarvikelahjoituksia saa liikkeiltä ja jäsenet joutuvat tekemään talkootyötä.

Entä sitten tornin paikka? Yhdistyksen torni on jossain määrin eri asemassa kuin yksityinen, sen paikka on aina hyvän saavutettavuuden ja olosuhteiden kompromissi. Onneksi hyvät yleisökohteet (Kuu & planeetat ja kaksoistähdet) näkyvät melko valoisissakin olosuhteissa hyvin. Tornin on oltava kävelymatkan päässä kaupungin keskustasta tai hyvien, myös yöllä toimivien liikenneyhteyksien varrella. Esim. Ursan tähtitorni on 1,6 km päässä Helsingin Rautatieasemalta.

Talous

Mistä varoja toimintaan? Kyseeseen tulevat lähinnä jäsenmaksut, kunnan avustus, muut lahjoitukset, tähtitornin pääsymaksut, Ursan julkaisujen yms. myynti (40% alennus ohjehinnoista), jäsenlehden tilausmaksut (ulkopuolisilta), irtonumeromyynti ja ilmoitukset, myyjäiset, arpajaiset jne.

Jäsenlehti

Mielestäni Lapin tähtiviestin malli on paras. Lehti ilmestyy 2 kertaa vuodessa ja sitä julkaisevat Rovaniemen ja Kemian yhdistykset yhdessä. Yhdistämällä kahden läheisen yhdistyksen voimavarat saadaan talous- ja toimitusongelmia helpotettua.

Mm. yllämainituista ja tietysti "virallisista" harastusseminaarin aiheista pitäisi kokemukset koota yhteen ja välittää yhdistyksille.

Seppo Linnaluoto, Ursan toiminnanjohtaja
puh. 90-174048 ma-pe 9-15, ti-ke 9-17

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajankatu 3
00140 Helsinki
Puh. 90-174 048

Hyvä tähtiyhdistys

Helsinki marraskuussa 1990

Lähetämme ohessa nipun Ursan vastailmestynyttä esitettä jaettavaksi jäsenillemme tai järjestämienne tilaisuuksien (esitelmien, tähtinäytäntöjen) yleisölle. - Emme tällä kerralla jaa esitettä Tähdet ja Avaruus -lehden välissä.

Jos tarvitsette enemmän esitteitä jaettavaksi, voitteko ystävällisesti pyytää niitä Ursan toimistosta; lähetämme ilomielin.

Kiitoksena avustanne lähetämme teille ensi vuonnakin kaikkien kirjojemme vapaakappaleet.

Yhteistyöterveisin

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa

Seppo Hännälä

PS. Ohessa yhdistyksenne kirjastoon liitettäväksi loppusyksyn uutuuskirjamme Oja-Poutanen: Aurinkokuntamme sekä vuosikirja Tähdet 1991.

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajankatu 9, 00140 Helsinki
Puh. (90) 174048, Telefax (90) 657728
Boxi (90) 174341

20.11.1992

Tähtiyhdistys
Tervehdys!

1) TÄHTIHARRASTUSPÄIVÄ

Valtakunnallinen tähtiharrastuspäivä pidetään 8. kerran lauantaina 6.3.1993. Päivän teemana on "Elämä maailmankaikkeudessa". Päivän aikana useimmilla tähtiharrastuspaikkakunnilla järjestetään yleisölle erilaisia tapahtumia ja tähtinäytöksiä. Tapahtumissa yleisölle tarjotaan esim. esitelmiä, dia- ja videoesityksiä, tähtikirjallisuuden myyntiä ja näyttelyitä, joissa on esillä mm. kaukoputkia. Hyvä tapa tehdä tähtiyhdistystä tunnetuksi on esittäytyä vaikkapa paikallisella kauppatorilla.

Päivän teeman saa helpoimmin esille esitelmien (esitelmien) avulla. Jos päivän teemaa ei saada paikkakunnan tapahtumissa erityisesti esille, sitä ei tarvitse luonnollisestikaan omassa paikallisessa tiedottamisessa tuoda esille.

Ursa järjestää omalta osaltaan tähtiharrastuspäivän Vantaalla tiedekeskus Heurekassa ja pitää selkeällä säällä Kaivopuiston tähtitornissaan ilmaisen aurinko- ja tähtinäytöksen. Olennainen osa tähtiharrastuspäivää on Heurekassa pidettävä SETI-seminaari, jota järjestämässä on Ursan lisäksi mm. Suomen Tekoälyseura ja Suomen Tähtitieteilijäseura. Heurekassa tapahtuma on klo 10-18. Lähialueiden tähtiseurajat voivat ottaa osaa Heurekan tapahtumiin tarkemmin sovittavalla tavalla ja/tai voivat järjestää omaa ohjelmaa Heurekan tapahtuman jälkeen. Kutsu seminaariin oli Tähdet ja Avaruus -lehdessä 5/92 s. 38.

Päivän ohjelmaan olisi hyvä saada mahdollisimman monella paikkakunnalla esitys elämästä maailmankaikkeudessa tai SETI:stä eli maapallon ulkopuolisen elämän etsimisestä. Mainio opas on Nils Mustelinin kirja Elämää maailmankaikkeudessa (WSOY 1981). Eräitä asioita aiheesta oli Tähdet ja Avaruus -lehdessä 1/92 s. 5 ja 5/92 s. 11. Tarvittaessa Ursasta saa lisämateriaalia.

Ursa on järjestämässä päivän valtakunnallista tiedottamista. Sitä varten jokaisen tähtiyhdistyksen pitäisi ilmoittaa toiminnastaan 10.1.1993 mennessä. Yhdistyksille on lähetetty asiasta kirje. Muutokset ja lisäykset voi ilmoittaa allekirjoittaneelle myöhemmin postitse tai puhelimella. Tavallista aikaisemman palautusajankohdan ansiosta muun Suomen tapahtumista saadaan tietoa Tähdet ja Avaruus -lehden ilmoitussivulle.

Paikallinen tiedottaminen tapahtumasta on syytä hoitaa itse. Lehtien ja paikallisradioiden toimituksiin on syytä ottaa henkilökohtaisesti yhteyttä ja joka tapauksessa toimittaa heille tiedote omasta tapahtumasta hyvissä ajoin eli yleensä n. 2 viikkoa ennen tapahtumaa.

Tavalliseen tapaan tähtiyhdistys voi ottaa kirjoja ja muuta materiaalia myyntiin. Kirjoille ja muulle kestäväälle materiaalille saa palautusoikeuden tässä tapauksessa, sensijaan julisteita on syytä ottaa vain todella tarvittava määrä, koska niiden kunto voi myyntitilanteessa ja postissa heikentyä.

Mitä mieltä olette päivän nykyisestä nimestä "tähtiharrastuspäivä"? Se kuvaa kyllä osittain hyvin päivän luonnetta, siis yleisölle esitellään tähtitieteen harrastamista. Kuitenkin itse

pitäisin ehkä parempana nimeä "tähtitieteen päivä", joka olikin aikoinaan alkuperäinen ehdotus. Jälkimmäinen olisi hieman yleisempi ja kuvaisi ehkä paremmin päivää myös tähtitiedettä yleistajuistavana tapahtumana. Ajattelen tässä esimerkiksi Heurekassa pidettävää tapahtumaa, jota ajatellen tähtiharrastuspäivä ei ole kovin hyvä nimi. Tästä asiasta haluaisin kommentteja jo marraskuun loppuun mennessä.

2) Kerho- ja yhdistystoiminnan seminaari

Viime tammikuussa pidettiin onnistunut yhdistystoiminnan kurssi Järvenpäässä. Kurssilla paneuduttiin yhdistysrekisteriasioihin, sääntökysymyksiin, pöytäkirjoihin, hallituksen toimintaan, toimintasuunnitelman ja -kertomuksen sekä talousarvion laadintaan.

8.-10.1.1993 järjestetään Kerho- ja yhdistystoiminnan seminaari Helsingissä Meriharjun kurssikeskuksessa. Tällä kertaa paneudutaan varsinaisiin tähtiyhdistyksen toiminnan kysymyksiin, kuten tähtinäytäntöihin, esitelmiin, tiedotustoimintaan, jäsenhankintaan jne. Seminaarin pääorganisaattori on kerho- ja yhdistystoimintajaoston vetäjä Matti Salo. Seminaarista on lähetetty erillinen kirje, jossa on mm. ohjelma. Sama teksti on Ursa Minor -lehdessä 6/92. Tähdet ja Avaruus -lehteen tulee luonnollisesti myös ilmoitus joulukuun alussa. Osanottomaksua ei ole, osanottajien matkakulut (juna tai bussi) korvataan 100 mk saakka.

Kerho- ja yhdistystoimintajaoston vetäjän Matti Salon osoite on , 04440 Järvenpää, puh. (90) .

3) Mistä esitelmöitsijä?

Olen viime kesänä lähettänyt kyselyn kaikille maamme yli 50 tähtitieteen tutkijalle. Olen saanut toistaiseksi 15 vastausta ja useimmat vastanneista ovat mm. halukkaita pitämään esitelmiä eri puolilla maamme. Tähtitieteen laitoksia on Suomessa Helsingin, Turun ja Oulun yliopistoissa, mutta tähtitieteellisiä asioita tutkitaan myös muilla laitoksilla. En ole vielä kirjoittanut yhteenvetoa kyselyvastauksista, mutta minulta saa tietoa esitelmänpitäjistä esim. puhelimitse. Itsekin olen luonnollisesti käytettävissä. Omiin tehtäviini Ursassa kuuluu esitelmien järjestäminen ja niitä onkin tullut vuosien varrella järjestettyä toistuvasti. Kiinnostuneille voin lähettää listan Ursassa 1971-92 järjestetyistä yli 200 esitelmästä.

Opintokeskusten kautta jaettava valtionapu yksittäisiä luentoja varten on valitettavasti poistettu, mutta Helsingin yliopisto kustantaa omien tutkijoidensa esitelmämatkoja. Esitelmän järjestämisessä voi myös kääntyä paikallisen kansalaisopiston puoleen, joka voi hyvinkin maksaa luennoista aiheutuvat kulut.

4) Muuta tulevaa toimintaa

17.4.1993 järjestetään laitepäivä Lappeenrannan teknillisellä oppilaitoksella.

Ensi kesän Cygnus-tapaamisen paikkaa ei ole vielä päätetty, mutta Hyvinkään Polaris on alustavasti ilmoittanut halukkuutensa järjestää sitä.

Jyväskylän Sirius on ottanut järjestääkseen ensi vuoden tähtipäivät.

5) Ursan kirjojen myyntiehdot

Tähtiyhdistykset saavat Ursan itse kustantamat kirjat seuraavin ehdoin: Alennus 40 % ohjehinnasta, alle 300 mk tilauksista pientoimituslisä 25

mk, postikuluja ei peritä, maksuaika 1 kuukausi. Alle 100 mk tilaukset toimitetaan ursalaisten jäsenhintaan ilman pientoimituslisää. Palautusoikeus on vain, jos siitä on erikseen sovittu. Tällöin palautettavien tuotteiden on oltava edelleen myyntikunnossa. Muiden kuin Ursan itse kustantamien kirjojen alennukset ovat pienemmät, esim. kirja Tähtitieteen Perusteet, julisteet, postikortit ja diasarjat. Tähtiharrastuspäivä on hyvä tilaisuus saada kirjoja kaupaksi, samoin voi kirjoja myydä jäsenille, tähtitornilla tai muissa tilaisuuksissa. Myynti voi olla suurtakin, esim. Porin tähtipäivillä myynti oli yli 6000 mk.

Tähtiyhdistys voi ottaa kirjoja myös myyntitiliin (myytyjen kirjojen tilitys määräajoin), jolloin alennus on 20 % ohjehinnasta. Kysy tästä mahdollisuudesta allekirjoittaneelta tarkemmin.

Monien vanhempien kirjojen hintoja on alennettu pysyvästi, niistä olemme lähettäneet tarjouksen tänä syksynä. Useat Ursan kirjat ovat loppuneet tai loppumassa.

6) Tähdet ja Avaruus

Lehdessä on mahdollisuus julkaista tähtiyhdistysten toiminnasta ja tähtiharrastuksesta kertovia juttuja. Niiden mukaan olisi aina syytä panna muutamia kuvia selityksineen.

HUOM! Tarkista, että yhdistyksesi tiedot lehden viimeisellä sisäsivulla ovat oikein.

7) Ursasta on saatavissa ilmaiseksi seuraavaa:

- moniste "Suomen tähtitieteen harrastajien yhdistykset", jossa on kaikista maamme tähtiyhdistyksistä yhteyshenkilöt, jäsenmäärät ja -maksut, tiedot jäsenlehdessä, tähtitornista, kirjastosta jne. Tekstiä pidetään yllä Ursan tietokoneessa ja siitä saa pyydettäessä viimeisen version.
 - tähtiyhdistyksen mallisääntöjä
 - Ursan toimintakertomus 1991 ja toimintasuunnitelma 1993
- Edellämäinitut saa myös tietokoneen levykkeellä.

8) Muuta

- Ursa lähettää ilmaiseksi yhdistyksille uutuuskirjansa ja Tähdet ja Avaruus -lehden, mutta tämä edellyttää asianomaisen vastauslomakkeen palauttamista.
- Tähdet ja Avaruus -lehden voi ottaa yhdistyksen jäsenlehdeksi tietyin ehdoin. Näin ovat tehneet Lahden, Utsjoen ja Sisä-Savon Ursat. Kysy tästä minulta tarkemmin.

Allekirjoittaneen puoleen voi kääntyä kaikissa Ursan ja tähtiyhdistysten välisissä asioissa sekä toiminnan ongelmiin liittyvissä kysymyksissä. Olen myös kiinnostunut kaikista toiminnan kokemuksista sekä uusista ja vanhoista toimintaideoista. Unohtaa ei pidä kuitenkaan kerho- ja yhdistystoimintajaostoa.

Hyvää ja tähtikirkasta vuoden loppua toivottaa

Seppo Linnaluoto

Seppo Linnaluoto, Ursan toiminnanjohtaja
Puh. 90-174048 ma-pe n. klo 10-15, ti-ke klo 17 asti

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa ry
Laivanvarustajankatu 9 C 54
00140 Helsinki
Puh. (90) 174048, Telefax (90) 657728
Boxi (90) 174341

15.11.1993

Tähtiyhdistys
Tervehdys!

1) TÄHTIHARRASTUSPÄIVÄ

Valtakunnallinen tähtiharrastuspäivä pidetään 9. kerran lauantaina 26.3.1994. Päivän aikana useimmilla tähtiharrastuspaikkakunnilla järjestetään yleisölle erilaisia tapahtumia ja tähtinäytöksiä. Tapahtumissa yleisölle tarjotaan esim. esitelmää, dia- ja videosesityksiä, tähtikirjallisuuden myyntiä ja näyttelyitä, joissa on esillä mm. kaukoputkia. Hyvä tapa tehdä tähtiyhdistystä tunnetuksi olisi esittäytyä vaikkapa paikallisella kauppatorilla.

Päivämäärä on tällä kertaa totuttua myöhäisempi, koska Jyväskylän tähtipäivillä pidetyssä tähtiyhdistysten kokouksessa niin haluttiin. Tosin tähtiyhdistysten edustajat eivät kai yleensä olleet etukäteen pohtineet asiaa, koska tästä päivämääräasiasta ei ollut mainintaa kokouksutsussa.

Päivän teeman on ajateltu olevan "Planeetta Mars". Kuitenkin nyttemmin on huomattu, että Mars-teema olisi huomattavasti sopivampi vuotta myöhemmin. Ensi keväänä Mars ei nimittäin ollenkaan näy, kun taas vuotta myöhemmin se näkyisi erinomaisesti (oppositio 12.2.1995). Sitäpaitsi 1994 syksyllä lähetetään matkaan Mars-luotain, jossa on Suomessa suunniteltuja osia.

Vaihtoehtoisia teemoja olisi suuri joukko, kuten esim. aurinkokunta, planeetat, Aurinko, Kuu (27.3.94 on täysikuu), aika (27.3.94 tulee voimaan kesäaika), tähtitieteen harrastus, tieteenhistorialliset ja biologiset aiheet, avaruustutkimus, tähdet, supernovat, galaksit ja kosmologia. Kenties sopivin aihe tällä kertaa olisi AVARUUSTUTKIMUS.

Täällä Ursassa hallituksemme ottaa kantaa tähtiharrastuspäivän teemaan 23.11.93 kokouksessaan. Jos haluat vaikuttaa asiaan, ota minuun yhteyttä sitä ennen.

TEEMME NÄIN: Päivän teema on AVARUUSTUTKIMUS, jos asiasta ei kuulu mitään. Jos teema on joku muu, ilmoitan siitä kirjeellä marraskuun loppuun mennessä.

Oikeastaan tarkoituksena on viettää tähtiharrastuspäiviä koko viikonlopun eli 26.-27.3.1994. Julkisuuteen ilmoitettaneen varsinaiseksi tähtiharrastuspäiväksi kuitenkin lauantai, koska silloin voi paljon paremmin mm. järjestää tähtinäytännön.

Päivän teeman saa helpoimmin esille esitelmän (esitelmien) avulla. Jos päivän teemaa ei saada paikkakunnan tapahtumissa erityisesti esille, sitä ei tarvitse luonnollisestikaan omassa paikallisessa tiedottamisessa tuoda esille. Tarvittaessa Ursasta saa lisämateriaalia.

Lähialueiden tähtiseurat voivat ottaa osaa Ursan järjestämiin tähtiharrastuspäivän tapahtumiin tarkemmin sovittavalla tavalla.

Ursa on järjestämässä päivän valtakunnallista tiedottamista. Sitä varten jokaisen tähtiyhdistyksen pitäisi ilmoittaa toiminnastaan esim. oheisella lomakkeella 10.1.1994 mennessä. Näin koko maan tapahtumista saadaan tietoa helmikuussa ilmestyvän Tähdet ja Avaruus-lehden ilmoitussivulle viimevuotiseen tapaan. Muutokset ja lisäykset voi ilmoittaa allekirjoittaneelle myöhemmin postitse tai puhelimitse.

Ursa lähettäneen myös entiseen tapaan valtakunnallisen tiedotteen Helmikuun puolivälissä.

Paikallinen tiedottaminen tapahtumasta on hoidettava itse. Lehtien ja paikallisradioiden toimituksiin on syytä ottaa henkilökohtaisesti yhteyttä ja joka tapauksessa toimittaa heille kirjallinen tiedote omasta tapahtumasta hyvissä ajoin eli yleensä n. 2 viikkoa ennen tapahtumaa.

Tavalliseen tapaan tähtiyhdistys voi ottaa kirjoja ja muuta materiaalia myyntiin. Kirjoille ja muulle kestäväälle materiaalille saa palautusoikeuden tässä tapauksessa, sensijaan julisteita on syytä ottaa vain todella tarvittava määrä, koska niiden kunto voi myyntitilanteessa ja postissa heikentyä. Julisteille Ursa ei anna palautusoikeutta.

2) TIEDOTUSKURSSI

Kahtena edellisenä tammikuuna on pidetty onnistuneita yhdistystoiminnan kursseja. Tällä kertaa on aiheena tiedotustoiminta. Paikaksi on anottu Antaverkan kurssi- ja leirikeskusta Ylöjärvellä n. 20 km Tampereelta. Kurssin on suunniteltu olevan 21.-23.1.1994, mutta aika varmistuu lopullisesti vasta joulukuussa. Vaihtoehtoiset ajankohdat ovat edellisenä tai seuraavana viikonloppuna.

Kurssin päätarkoituksena on tähtiyhdistysten tiedottaminen ja jäsenlehden toimittaminen. Alustuksissa ja harjoitustöissä tulee esille mm. paikallisradioiden ja lehdistön näkökulma, sisäinen ja ulkoinen tiedotus ja Tähdet ja Avaruus -lehti.

Kurssille mahtuu n. 35 osanottajaa. Kurssilaisilla on oltava makuupussi tai lakanat, peitto ja tyynty. Majoitus on 4-6 hengen huoneissa. Kartta ja ajo-ohjeet olivat Tähdet ja Avaruus -lehdessä 3/92 s. 38.

Ruokailun järjestämisestä ei tätä kirjoitettaessa ole vielä tietoa. Kävelyetäisyydellä ei ole kauppia. Tarvittaessa avustetaan kuljetuksessa.

Osanottajat jaetaan kolmeen ryhmään: 1) Jäsenlehti, 2) Sisäinen tiedotus ja 3) Ulkoinen tiedotus.

Ilmoittautumiset joulukuun loppuun mennessä Ursaan. Ilmoita nimi, osoite, puhelinnumerot sekä mihin ryhmään ensisijaisesti haluat. Ilmoittautuneille lähetetään tarkemmat ohjeet ja ohjelma. Kurssilaiset voivat saada korvausta matkakustannuksista 100 mk saakka. Osanottomaksu 20 mk maksetaan paikan päällä.

Ursa Minor -lehdessä 6/92 ja Tähdet ja Avaruus -lehdessä on myös ilmoitus kurssista.

Osanottomaksu on 20 mk, osanottajien matkakulut (juna tai bussi) korvataan 100 mk saakka.

3) LAITEPÄIVÄ

Laitepäivä on pidetty neljä kertaa, Tampereella (ks. T+A 4/90 s. 154) ja Kajaanissa (ks. T+A 4/91 s. 167), Hämeenlinnassa ja Lappeenrannassa. Päivän aihepiiriin kuuluvat Ursan ns. tekniset jaostot eli tietokoneet, kaukoputket ja tähtivalokuvaus. Päivän järjestelyt ovat huomattavasti kevyemmät kuin esim. tähtipäivien, mm. siksi että tapahtuma on yksipäiväinen. Näyttelytilaa pitäisi olla runsaasti ja luonnollisesti pitäisi olla paikka esitelmille ja kokoontumisille. Ruokapaikan olisi hyvä olla lähellä. Ursa ja sen ko. jaostot osallistuvat järjestelyihin. Ursa maksaa esitelmäitsijöiden kulut.

Toivon yhdistyksenne harkitsevan päivän järjestämistä. Ajankohta olisi huhtikuun loppupuoli tai toukokuu. Päätös pitäisi tehdä vuoden loppuun mennessä, jotta tapahtumasta saadaan ilmoitus Tähdet ja Avaruus -lehteen. Jos järjestäjää ei ilmaannu, päivä jää tänä vuonna pitämättä.

Paikallinen yhdistys voi ottaa päivän järjestämisessä aktiivisemman tai vähemmän aktiivisen roolin. Vähimmäisvaatimuksena on sopivien

tilojen ja muiden puitteiden tarjoaminen. Ursa ja sen jaostot tarjoavat apuaan ohjelman järjestämisessä tai ohjelman voi jättää kokonaankin Ursan huoleksi.

4) MISTÄ ESITELMÖITSIJÄ?

Viime vuonna lähetin kyselyn kaikille maamme tähtitieteen tutkijoille. Vastauksia tuli 15 ja useimmat heistä olivat halukkaita pitämään esitelmiä eri puolilla maatamme. Tähtitieteen laitoksia on Suomessa Helsingin, Turun ja Oulun yliopistoissa, mutta tähtitieteellisiä asioita tutkitaan myös muilla laitoksilla.

Yhteenvetoa kyselyvastauksista on jaettu, mutta sitä saa minulta edelleen.

Minulta saa tietoa esitelmänpitäjistä myös puhelimitse. Itsekin olen luonnollisesti käytettävissä. Omiin tehtäviini Ursassa kuuluu esitelmien järjestäminen ja niitä onkin tullut vuosien varrella järjestettyä toistasataa. Kiinnostuneille voin lähettää listan Ursassa 1971-93 järjestetyistä yli 200 esitelmästä. Useat esitelmänpitäjistä ovat edelleen käytettävissä.

Opintokeskusten kautta saa jälleen valtionapua yksittäisiä luentoja varten. Kuitenkaan valtionapua ei suinkaan ole korotettu tästä vuodesta vaan päinvastoin vähennetty. Esitelmät siis kilpailevat samoista rahoista kurssien kanssa. Kokeiluluonteisesti Ursa voi järjestää jonkun esitelmän tätä kautta, jolloin yhdistyksesi kustannettavaksi jää se osa kuluista, joita valtionapu ei korvaa.

Paras esitelmän rahoittaja on yleensä paikallinen kansalaisopisto, joka tällöin maksaa kaikki luennosta aiheutuvat kulut ja tiedottaa esitelmästä omia kanaviaan myöten.

Helsingin yliopiston Vapaan Sivistystyön toimikunta kustantaa yliopiston omien tutkijoiden esitelmämatkoja. Toimikunta on vastikään julkaissut "Asiantuntijat 1994-1996" -kirjansen, josta löytyy 600 tutkijalta parituhatta esitelmäaihetta. Niistä parikymmentä liittyy suoraan tähtitieteeseen. Sama yhdistys voi saada kaksi esitelmää tätä kautta. Kirjansen tilaukset ja muut kyselyt maanantaisin ja torstaisin klo 9-11 puh. 90-7085063 tai 7085055. Minulta voi myös kysyä asiasta.

5) MUUTA TULEVAA TOIMINTAA

Ensi kesän Cygnus-tapaaminen on Tuusulassa heinäkuun lopussa. Kajaanin Planeetta on ottanut järjestääkseen ensi vuoden tähtipäivät.

6) URSAN KIRJOJEN MYYNTIEHDOT

Tähtiyhdistykset saavat Ursan itse kustantamat kirjat seuraavin ehdoin: Alennus 40 % ohjehinnasta, alle 300 mk tilauksista lähetysmaksu 25 mk, postikuluja ei peritä, maksuaika 1 kuukausi. Suurta osaa kirjoista myydään nykyään jonkinlaisella tarjous- tai alehinnalla. Niistä on saatavana erillinen hinnasto.

Alle 100 mk tilaukset toimitetaan ursalaisten jäsenhintaan ilman pientoimituslisää.

Palautusoikeus on vain, jos siitä on erikseen sovittu. Tällöin palautettavien tuotteiden on oltava edelleen myyntikunnossa. Julisteilla ei ole enää palautusoikeutta, koska niitä harvoin saadaan takaisin myyntikunnossa.

Muita kuin Ursan itse kustantamien kirjojen alennukset ovat pienemmät, esim. kirja Tähtitieteen Perusteet, julisteet, postikortit ja diasarjat. Tähtiharrastuspäivä on hyvä tilaisuus saada kirjoja kaupaksi, samoin voi kirjoja myydä jäsenille, tähtitornilla tai muissa tilaisuuksissa.

Myynti voi olla suurtakin, esim. tähtipäivillä myynti on usein ollut

yli 5000 mk.

Tähtiyhdistys voi ottaa kirjoja myös myyntitiliin (myytyjen kirjojen tilitys määrääjoin), jolloin alennus on 20 % ohjehinnasta. Kysy tästä mahdollisuudesta allekirjoittaneelta tarkemmin.

7) TÄHDET JA AVARUUS

Lehdessä on mahdollisuus julkaista tähtiyhdistysten toiminnasta ja tähtiharrastuksesta kertovia juttuja. Niiden mukaan olisi aina syytä panna muutamia kuvia selityksineen.

HUOM! TARKISTA, ETTÄ YHDISTYKSESI TIEDOT LEHDEN VIIMEISELLÄ SISÄSIVULLA OVAT OIKEIN.

8) URSASTA ON SAATAVISSA ILMAISEKSI SEURAAVAA:

- moniste "Suomen tähtitieteen harrastajien yhdistykset", jossa on kaikista maamme tähtiyhdistyksistä yhteyshenkilöt, jäsenmäärät ja -maksut, tiedot jäsenlehdessä, tähtitornista, kirjastosta jne. Tekstiä pidetään yllä Ursan tietokoneessa ja siitä saa pyydettäessä viimeisen version.
 - (tähti)yhdistysten mallisääntöjä
 - Ursan toimintakertomus 1992 ja toimintasuunnitelma 1994
- Edellämäinitut saa myös tietokoneen levykkeellä.

9) MUUTA

- Ursa lähettää ilmaiseksi yhdistyksille uutuuskirjansa ja Tähdet ja Avaruus -lehden, mutta tämä on edellyttänyt asianomaisen vastauslomakkeen palauttamista. Jos tiedät, että ne eivät tule yhdistyksellesi, ota minuun yhteyttä. Tämä edellyttää ainoastaan, että yhdistys vastaavasti lähettää Ursalle omat materiaalisensa.
- Tähdet ja Avaruus -lehden voi ottaa yhdistyksen jäsenlehdeksi tietyin ehdoin. Näin ovat tehneet Lahden, Utsjoen ja Sisä-Savon Ursat. Kysy tästä minulta tarkemmin.

Allekirjoittaneen puoleen voi kääntyä kaikissa Ursan ja tähtiyhdistysten välisissä asioissa sekä toiminnan ongelmiin liittyvissä kysymyksissä. Olen myös kiinnostunut kaikista toiminnan kokemuksista sekä uusista ja vanhoista toimintaideoista.

Unohtaa ei pidä kuitenkaan kerho- ja yhdistystoimintajaostoa. Jaoston vetäjän Matti Salonen osoite on , 04440 Järvenpää, puh. (90)

Hyvää ja tähtikirkasta vuoden loppua toivottaa

Seppo Linnaluoto

Seppo Linnaluoto, Ursan toiminnanjohtaja
Puh. 90-174048 ma-pe n. klo 10-16

KERHO- JA YHDISTYSTOIMINTAJAOSTON TAPAAMINEN

Vuositakaperin tammikuussa pidettiin Järvenpään Niemennokan- huvilalla yhdistystoiminta-aktiivien byrokratiakurssi. Kurssi poiki idean järjestää myös aktiivitoiminnan kehittämiseen tähtäävä tilaisuus. Nyt tuo tilaisuus on käsillä.

Me kerho- ja yhdistysaktiivit kokoonnumme viikonloppuna 8.-10.1.1993 aktiivitoimintaseminaariin, jonka paikkana on tällä kertaa Vuosaaren Meriharju Helsingin itä laidalla. Seminaari tai jaostotapaaminen, miten vain halutaan, ei ole käänteentekevä ongelmien ratkoja. Viikonlopun aikana perehdyimme kuitenkin intensiivisen työskentelyn kautta aktiivisen harrastustoiminnan ongelmakohtiin ja luomme uusia jännittäviä toimintaideoita.

Työskentely tapahtuu osin ryhmissä ja osin joukolla. Ryhmätyöskentelyä harrastamme pariinkin otteeseen ja tuolloin tuotamme alun toistakymmentä uutta tai paranneltua vanhaa ideaa aina paperille asti. Tavoitteena on tehdä pohjatyö idea- ja ohjemappia varten. Yhdistysten edustajien kannattaisi varata A4-kokoinen mappi ynnä kymmenkunta välilehteä tulevaa materiaalia varten. Joukolla sitten vedämme yhteen ryhmätöiden tuloksia ja pidämme varsinaisen suuren ideariihen. Ideariihi on sitten se kauanodotettu kaikkivoipa Sampo, joka jauhaa Suomen tähtiharrastusseuroille ideoita ja malleja toiminnan pelastamiseksi kuolernalta.

Perjantai-illan ohjelmaan on merkitty materiaaliin tutustumista. Tutustuttavana oleva materiaali on Teidän omaanne, eli kun tulet, tuo mukanasi oman yhdistyksesi harrastemateriaalia, jäsenlehtiä, matkakertomuksia, valokuvia toiminnasta ym. ym. Jos tuot videoita materiaalia, ilmoita siitä hyvissäajoin ennakoon, muutoin emme ota mukaan videonauhuria. Byrokratiakurssi oli vuosisitten, joten pöytäkirjat yms. jääkööt nyt kotiin.

Meriharjussa on kohtuulinen keittiö, jota täydennämme vielä parilla mikrouunilla, joten voimme kokoeilla selviytymistä omin eväin. Toki Ursa tarjoaa kahvia ja teetä. Seminaari on osallistujille ilmainen, matkakuluja saamme tarvittaessa korvattua OK-opintokeskuksen avulla aina 100 markkaan asti. Tämän lisäksi voit tulla kysäistä, josko oma seurasi voisi avittaa lisäksi matkakuluissa. Itse Meriharjuun ei tule julkisia kulkuneuvoja, mutta ilmoittautumisesi yhteydessä voit varata kyydin Itäkeskuksesta ja rautatieasemalta eteenpäin. Me sumplimme loput sitten puolestasi.

Rajallisten yöpymismahdollisuuksien johdosta (max. 40 paikkaa) toivomme Sinun ilmoittautuvan vuoden loppuun mennessä. Ilmoittautuessasi ilmoittele seuraavista asioista: Nimi, yhdistys, osoite, puh.nro, milloin tulet, miten tulet, erityistoiveet sekä mahdollinen kyytitarve.

Ilmoittautumiset:

K&Y-toiminta jaosto, Matti T. Salo

p. (90)

, myös virk.aik.

tai sähköpostitse:

Veikko.Makela@Helsinki.FI

Veikko Makela @ 2:220/861.1

OHJELMA

Ohessa minuuttitarkka ohjelma, jota noudatamme tunnin tarkkuudella. Oheinen ohjelma ja ryhmätyön aiheet päätettiin jaoston palaverissa Porin tähtipäivillä.

Perjantai, 8.1.

- 18- Saapuminen. Tutustumista materiaaliin, keskustelua kerho- ja yhdistystoiminnasta ja jaostosta. Sauna ja iltapala

Lauantai, 9.1.

- 9-10 Aamupala
10-12 Ryhmätöiden alustus, ryhmiin jakautuminen
I ryhmätyöjakso
12-14 Ruokailu- ja ulkoilutauko
14-16 II ryhmätyöjakso
16-19 Ryhmätöiden purkaminen
19-20 Iltapala
20- Suuri ideariihi

Huomaa, että kahvi- ja tupakkataukoja pidämme säännöllisin välein, vaikkei asiasta tässä erikseen mainitakaan.

Sunnuntai, 10.1.

- 9-10 Aamupala
10-12 Kesken jääneen materiaalin valmistamista ja kopiointia
12-13 Ruokailutauko
13-14 Loppukritiikki ja paikkojen siistiminen
Kotiinlähtö

RYHMÄTÖIDEN AIHEET

Ryhmätyöaiheiksi pyrimme etsimään olennaisia tähtiyhdistysten toimintasektoreita. Oletamme, että aiheet ovat yhdistysihmisille sen verran tuttuja, ettei mitään erillisiä alustuksia aiheista tarvita.

- 1) Tähtinäytöntoiminta
- 2) Tiedotustoiminta (*Jäsenkirjeet, jäsenlehdet, joukkoviestimet*)
- 3) Opetustoiminta (*Kurssit, esitelmät, ulkopuolisille annettava opetus*)
- 4) Lapsille ja varhaisnuorisolle suunnattu toiminta
- 5) Tapahtumat (*Paikalliset, alueelliset, valtakunnalliset*)
- 6) Yhteistoiminta (*Valtakunnallinen, alueellinen, muut järjestöt*)
- 7) Kirjastotoiminta
- 8) Jäsenhankinta
- 9) Talkoot ja yhteishenki

Matti Salo
Veikko Mäkelä

ENGLISH SUMMARY

Club and association activity section have a meeting in January 1993. Some of the most important activity topics will be discussed in the happening. We are waiting 25-30 persons from many clubs to participate the meeting.

HYVÄ TAHTIYHDISTYKSEN JOHTO/TOIMIHENKILÖ!

Terveisiä Ursan meteorijaostosta! Tämän kirjeen ohessa on yhdistyksenne käyttöön meteorien havaitsemisesta kertovaa materiaalia. Tämä meteoripaketti on lähetetty jokaiselle Suomen tähtiyhdistykselle ja tulevaisuutta silmällä pitäen tarkoituksena on:

1. Toimittaa meteoreista ja niiden havaitsemisesta kertovaa yleistä materiaalia yhdistyksille (havainto-ohjeita, lomakkeita, tietoja meteoriparvién näkymisestä, sekä alan viimeisimpiä, yleensä ulkolaisia tutkimustuloksia).
2. Virkistää yhdistyksien ja Ursan meteorijaoston välistä yhteistyötä.
3. Uusien aktiivisten havaittsijoiden saaminen Ursan Meteorijaostolle.

Meteoritutkimuksen parissa toimii koko maailmassa vain pieni joukko tähtitieteen ammattilaisia. Tämä ei suinkaan vähennä visuaalisten meteorihavaintojen arvoa; päinvastoin harrastelijoiden tekemillä havainnoilla on myös tieteellistä merkitystä.

Meteorihavaintojen kansainvälinen koordinointi ja analysointi on tällä hetkellä huippuluokkaa, jos vertailukriteereinä pidetään havaintojen maailmanlaajuista standardisointia, havaintojen laatua ja niiden tilastoimista.

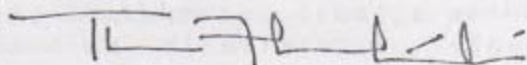
Koko maailman havainnot tilastoidaan ja analysoidaan Belgiassa *International Meteor Organization*:n (lyh. *IMO*) toimesta. Käyttämämme havaintomenetelmät ovat yhdenmukaiset IMO:n kanssa, ja kaikki suomalaiset havainnot lähetetään Belgiaan liitettäväksi valtavaan kansainvälisten havaintojen sumaan.

Toivon että tätä oheista meteorien havaitsemisesta kertovaa materiaalia ei haudata heti yhdistyksenne mappeihin, vaan toimitettaisiin edelleen kiinnostuneiden havaittsijoiden nähtäväksi. Yhdistyksenne kiinnostuneet havaittsijat saavat myöhemmin oman havainto-oppaansa, lomakkeensa ja piirroskarttiansa. Tietysti erinomaista olisi, jos yhdistyksellänne olisi mahdollisuus (talouttaan rasittamatta) kopioida aina riittävä määrä lomakkeita jäsentensä käyttöön. Kuitenkin tarvittaessa havaintooppaita ja muuta materiaalia saa meteorijaostosta.

Meteorihavaintoja on mukava tehdä vaikka ryhmässä, johon tähtiyhdistyksien toiminta antaa hyvät mahdollisuudet; aktiivisia ja kiinnostuneita havaitsijoita on helppo saada kokoon ja tuttu porukka voi sopivana iltana lähteä yhdessä meteorikeikalle avoimen taivaan alle. Tulevan syksyn ja talven aikana yhdistyksenne voisi kenties organisoida muutaman meteorihavaintoyön, tai edes rohkaista yksittäisiä havaitsijoita havaintojen tekoon jos riittävää määrää kiinnostuneita yhteiseen havaintoretkeen yhdistyksenne jäsenten joukosta ei löydy. Havaitsija voi lähettää havaintonsa suoraan meteorijaostoon tai, käytännöstä riippuen, havainnot voi lähettää yhdistyksen kautta mahdollisten muiden havaintojen kanssa.

Toivottavasti joukostanne löytyy muutamia aktiivisia meteorihavaitsijoita!

Mukavaa meteorisyksyä toivottaen

Teemu Hankamäki
Ursa/Meteorijaosto

- LIITTEET:
- Tähtienlentojen havainto-opas
 - meteorihavaintolomakkeita
 - bolidihavaintolomakkeita
 - valokuvaushavaintolomakkeita
 - sarja piirroshavaintokarttoja
 - tietoja syksyn meteoriparvista

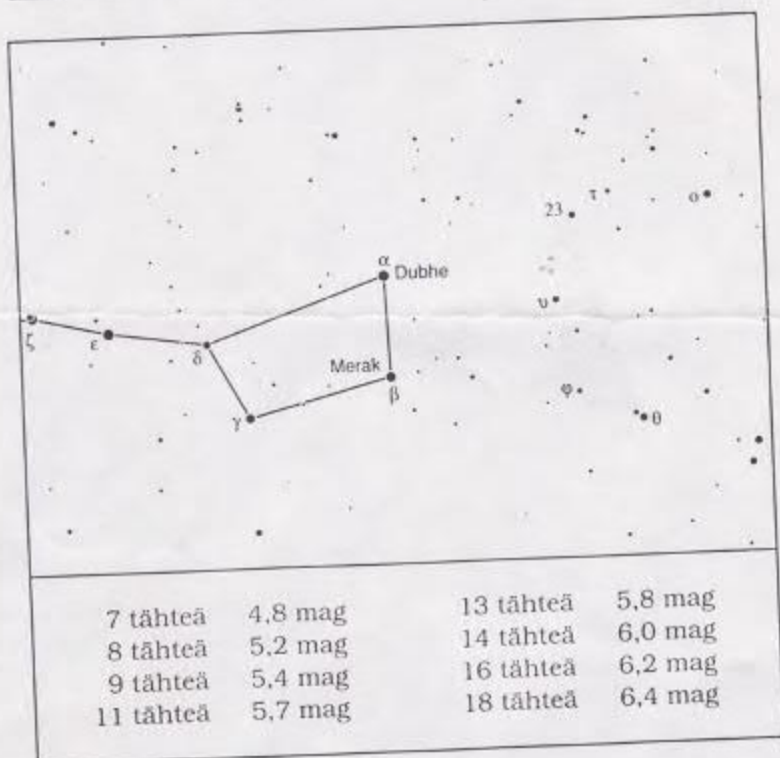
URSAssa toimii myös sää ja havainto-olosuhdejaosto, jonka tarkoituksena on tarkastella tähtitaivaan ilmiöiden näkymiseen liittyviä asioita. Uutena alana jaostossa on kiinnittää huomiota valosaasteeseen klassisten asioiden, kuten sään ja muiden ilmakehän ominaisuuksien lisäksi. Aivan uutena projektina on aloitettu käynnistää **taivaan taustakirkkauden määrittystä** koko Suomen alueella. **Talvella 1995 järjestetään pilottijakso**, johon voi osallistua valokuvaamalla, mutta myös aivan paljain silmin. Mikäli olet kokenut kuvaaja ja haluaisit osallistua kuvaamiseen, ota yhteys jaostoon (esim. URSA:n toimiston osoitteeseen).

Paljain silmin osallistuminen on helppoa: Otavan vierestä määritetään rajamagnitudi oheisen kartan ja taulukon avulla. Ne on otettu suoraan URSA:n kirjasta Tähtitaivas 2000. Mikäli taivas on osittain tai kokonaan pilvessä, tämäkin kirjataan. Jokaiseen havaintoon pitää tietenkin liittää päiväys, kellonaika ja paikkakunta selkeästi, mielellään paikannimen lisäksi edes suurin piirtein koordinaatteja (ainakin, mikäli kyseessä on pienehkö paikkakunta). Havaintoihin kannatta tietysti laittaa mukaan havaintijan nimi ja osoite ja maininta, onko kiinnostunut jaoston toiminnasta jatkossa. Kyseessä ei tietenkään ole mikään näkötesti, mutta maininta käytettävistä silmälasista pitäisi merkitä, linssit imaisevat valoa. Myös esim. väsymys, läheiset pahat valosaastuttajat tai muut erityisesti asiaan vaikuttavat tekijät pitäisi merkitä. Lisäksi voi mainita, onko uusi vai kokenut harrastaja ja mihin tähtiseuroihin kuuluu.

Koska tämä sitten pitäisi tehdä? Havaintoja voi itse asiassa tehdä koska vaan ja lähettää niitä jaostoon. Itse **pilottijakso on 24.2-12.3.1995, iltaisin klo. 21.00-24.00**. Havainnot kannattaa tehdä mahdollisimman useana iltana. Myös tieto havainnot estävästä pilvisyydestä on tärkeä!

Aija-Riitta Elo
URSA
sää ja havainto-olosuhdejaosto
Laivanvarustajankatu 9
00140 Helsinki

PS. Mikäli koko pilottijakson kaksi viikkoa on pilvistä, varoiksi voi ottaa seuraavan viikon, mutta 22.00-24.00.

Kuva 3: Rajamagnitudi voidaan määrittää esimerkiksi laske-malla tähtien β , θ ja 23 UMa rajoittaman kolmion sisällä ja reu-nalla olevat tähdet, nurkat mukaanluettuna. Kuvassa varjos-tetulla alueella on 14 tähteä, joten rajamagnitudi on taulukon mukaan 6,0.

Lähetän tässä hieman tietoa sää ja havainto-olosuhdejaoston uusista suunnitelmista koskien taustataivaan kirkkauden määrittystä. Tähän liittyen järjestetään ns. **pilottijakso 24.2-12.3.1995**. Tällöin ennen kaikkea *kootaan koedataa*, jota tullaan käyttämään tulevia projekteja suunniteltaessa. *Se ei suinkaan vähennä toivomuksia havaintojen laadun suhteen!* Toivoisin teidän osallistuvan jaksoon mukavaksi katsomallanne tavalla ja levittämään sanaa muille. *Varsinkin kokeneiden harrastajien mukaan saaminen olisi tärkeää!* Osallistumistapoja on todellakin erilaisia!

Valokuvausosuuteen liittyviä ohjeita olen lähettänytkin eri tahoille. Niiden avulla voi arvioida, voiko ottaa osaa, tai vaikkapa harjoitella. Hyvin *oleellista on kuitenkin käyttää yhteistä filmiä*, jonka saa ottamalla yhteyttä jaostoon (tungosta ei vielä suinkaan ole, muttei sitä rajattomasti ole). Muuten havaitsemme eri filmi- ja kehityserien keskeisiä eroja eikä eri paikkojen taustataivaan kirkkauksien eroja. Esim. Japanissa, jossa tällaista on tehty, saadaan aivan erilaisia määriä kuvia, vaikka Suomessa tähtitieteen harrastajien lukumäärä suhteessa olisikin maailman huippuluokkaa! Muiden laitteiden, kuten CCD:n käyttö ei taas anna muuta kuin itselle tietoa, jollei ole verrata sitä vertailuvalokuvaan, joka suhteuttaa lukeman muiden paikkakuntien valokuvaan. Ohjeet ja filmin saa ottamalla yhteyden jaostoon! Tulevaisuudessa voimme muokata myös "yksilöllisiä" havaintosarjoja tietyille paikkakunnalle. Lisäksi suunnitteilla on toinenkin "paikallinen" valokuvausprojekti tulevaisuudessa.

Paljain silmin voi osallistua ns. joka henkilön version mukaisesti, eli *lasketaan Otavan vierestä kolmiosta tähtiä*. Siitä ohessa erikseen ohjepaperi. Tietysti paikan yleiskuvaukseen voi käyttää jaoston valosaastehavaintokaavaketta. Jaoston ulkopuolisilta tuleviin havaintoihin olen ajatellut suhtautua kuten malmien etsijöiden kansannäytteisiin. Jaostoon voi tietenkin myös liittyä, mutta se edellyttää Ursan jäsenyyttä. Valokuvaajat saavat filmin ja kehityksen ilmaiseksi. Paljain silmin havainnoista yleisohjeena vielä varmuuden vuoksi mainittakoon, että kenelläkään ei ole standardisilmiä, mutta tärkeää on toimia systemaattisesti. "Systemaattisen virhen" kanssa tulee huomattavasti paremmin toimeen kuin ns. satunnaisen, kun havaintoja ei ole suuria määriä. *Paljain silmin voi osallistua (pilottijaksollakin) myös kokeneiden havaitsijoiden versioon. Se on.....*

OPERAATIO TWILIGHT

Tämä kuullostaa niin viehättävältä, että laitan tähän tekstiä siitäkin, vaikka ohjeet saattaisivat olla tarkemmatkin. *Illan hämärtyessä yksinkertaisesti "pongataan" esiin tulevat tähdet*. Muistiin merkitään *ajankohta ja tähden magnitudi* (mielellään myös nimi). Tähtiä ei napsita mistä vaan, vaan laajalta alueelta zeniitistä (muualtakin voi tietysti kirkkaimmat napsia, jos ehtii, mutta ne pitää merkitä erikseen). Asia kuullostaa helpolta, mutta käytännössä ei onnistune aivan tuosta vaan. Tähti-taivas pitää kyllä tuntea ja tähdet tunnistaa hyvin. Lisäksi voi tulla aika kova kiire, kun alkaa tulla pimeämpi. Nauhurin käytöstä voisi olla apua. Tämä voisi hyvin sopia pienelle joukolle. Havaintopaikka pitäisi tietää tarkasti, jotta saataisiin tietoon Auringon laskuaika horisonttiin kyseisellä paikalla. Paikkaa voidaan kyllä yhdessäkin paikantaa. Lisäksi pitää tarkistaa kellonsa aika.

Aija-Riitta Elo, URSA:n sää ja havainto-olosuhteiden jaosto, Laivanvar.k.9, 00140 Helsinki

PS. Mikäli koko pilottijakson 2 viikkoa on pilvistä, varaksi voi käyttää seuraavan viikon 22.00 - 24.00. Sitten jos on pilvistä, voi itkeä.

Muut tähtiyhdistykset

Ennen oltiin yhteyksissä

TÄHTIPÄIVÄT IMATRALLA 13.-14. 9. 1980

Nova ry toivottaa kaikki maamme tähtitieteen harrastajien yhdistykset ja niiden jäsenet tervetulleiksi Imatralla syyskuussa.

Oheisena lähetämme Tähtipäivien alustavan ohjelman, ilmoittautumiskaavakkeen ja Imatran kaupungin opaskartan, johon on merkitty Tähtipäivien pitopaikka - Imatran kauppaoppilaitos.

Majoitustiloihin olemme lisänneet Mansikkalan peruskoulun, jolta on varattu kaksi luokkaa "mattimyöhäsille". Koulu on aivan kauppaoppilaitoksen naapurissa.

Vastaava ilmoittautumismateriaali ja tiedoita päivistä tulee olemaan Tähdet ja Avaruus lehden numerossa 3.

Monistustehtävän olemme jättäneet paikallisyhdistyksille (ilmoittautumiskaavakkeet ja ohjelma), koska osanottajien määrää on mahdoton arvioida ennakolta.

Ilmoittautumiskaavakkeet pyydämme täyttämään huolellisesti ja palauttamaan mahdollisimman pian, viimeistään heinäkuun 28 päivään mennessä.

Kaikki ideat ja toivomukset järjestelyistä ja päivien ohjelmasta ovat tervetulleita.

Tiedusteluihin vastaavat Imatralla ja Lappeenrannassa:

- Nova ry:n siht.	Leena Nevalainen, puh 954/63728
- "- var.pj	Torsti Mäkelä, " 954/63059
- "- pj	Martti Muinonen, " 953/15016

Nova ry:n osoite: Etelä-Karjalan Nova ry, PL 1027
53301 LPR 30

Postisiirtotili: KO 592670-7

Toivomme päivien täyttävän niihin asetetut odotukset ja että päivien saavuttama suosio jatkuisi vielä Imatrallakin - ja sen jälkeenkin.

Nova ry:n puolesta

Martti Muinonen
puheenjohtaja

Leena Nevalainen
sihteeri

Etelä-Karjalan tähtitieteen
harrastajien yhdistys NOVA r.y.

IX Tähtipäivät Imatralla 13 - 14.9.1980

Etelä-Karjalan Nova r.y. toivottaa kaikki tähtitieteen harrastajat kautta maan tervetulleeksi Imatralla osallistumaan jo perinteeksi tulleen tähtitieteen harrastajien yhteiseen tapamiseen.

Nuori yhdistyksemme tuntee sen suuren vastuun, joka sille on annettu tähtipäivien järjestämiseksi. Olemme ryhtyneet tehtävään tarmokkaasti ja toivomme, että IX Tähtipäivät onnistuisivat hyvin.

Kokoontumispaikaksi olemme saaneet Imatran Kauppaoppilaitoksen uudet suojat, jossa on käytettävissämme tilava auditorio kokouksiin. Aulatilat on varattu näyttelyä varten ja ruokailu tapahtuu laitoksen ruokalassa. Yhteismajoitustilaa olemme varanneet lähitöllä sijaitsevasta Mansikkalan peruskoulusta.

Ohjelman, joka seuraa erillisenä liitteenä, olemme laatineet tavaksi tulleealla mallilla. Jaostokokouksille on varattu ajat siten, että on mahdollisuus osallistua kaikkiin. Excursiokohteeksi valitsimme Ovako OY:n Tutkimuslaitoksen, jossa tosin ei ole kaukoputkea, sensijaan elektronimikroskooppi. Samalla retkellä näytämme ja esittelemme hieman kaupunkiamme, koska sellaista on jo ehditty tiedustellakin.

Perinteiseen illanviettoon olemme varanneet Imatran Valtionhotellin Kiltasalin. Toivomme yhdistyksiltä tässä tilaisuudessa lyhyttä esittelyä toiminnastaan ja suunnitelmistaan.

Tähtipäivien näyttelyyn toivomme yhdistysten ja yksityistenkin osallistuvan runsain kohtein, jotta voimme valaista harrastusalaamme imatralaiselle yleisölle ja saamme täten myötätuntoa nuoren yhdistyksemme tulevaisuuden suunnitelmille. Harras toiveemme on, että tähtipäivät kokonaisuudessaan antavat vauhtia tähtitornihaaveellemme. Näyttelyyn kelpaavat kaikki mahdolliset harrastusalaan liittyvät, kuten valokuvat, havaintovälineet, piirrookset, kartat ym. Erikoisesti toivomme kuvia ja piirustuksia tähtitorniratkaisuista. Myös diakuvat ovat tervetulleita.

Lopuksi sitten hankalat asiat. Kustannukset nykyisin ovat nouseet joka alalla. Yleiskuluihin joudumme perimään jokaiselta osallistumismaksun 30,-, joka maksetaan ilmoittautumisen yhteydessä. Majoitusmahdollisuudet paikkakunnan majoitusliikkeissä ovat seuraavanlaisia: Yöpymishinnat 1 hengen/2 hengen huoneissa.

Imatran Valtionhotelli 110,-/160,-

Hotelli Imatra 110,-/150,- (E-liikk. jäseniltä 50%)

Hotelli Niskahovi 85,-/120,-

Hotelli Rajahovi 85,-/120,-

Hotelli Korpimaja 60,-/60,-

Hintoihin sisältyy kahviaamiainen.

Yhteismajoitus Mansikkalan peruskoululla luokkahuoneessa, patjat talon puolesta. Yöpymismaksu 15,- varattava omat peitteet tai makuupussi.

Ruokailukustannukset Kauppaoppilaitoksella tulevat olemaan n. 25,-/päivä (lounas ja kahvi)

Illallinen Valtionhotellissa 60,- + juomat.

Linja-autokuljetus Ovakolle sovitaan paikan päällä. Matkalla poikettaneen kahville, jota varten varattava tarvittava raha.

Sitova ilmoittautuminen lähetettävä heinäkuun 25 päivään mennessä osoitteella: Etelä-Karjalan Nova r.y.

Koulukatu 68

55100 IMATRA 10

Ilmoittautuneille postitetaan majoitusvaraus ja lopullinen ohjelma, sekä tarvittavat ohjeet.

T e r v e t u l o a I m a t r a l l a t a v a t a a n !

IX TÄHTIPÄIVIEN ILMOITTAUTUMISLOMAKE.

Tähtipäivät pidetään Imatran Kauppaoppilaitoksella 13 - 14.9.80
Sitova ilmoittautuminen tällä lomakkeella tulee lähettää 28.7.
mennessä osoitteella: Etelä-Karjalan Nova r.y. Koulukatu 68
55100 IMATRA 10

Nimi

Postiosoite

Yhdistys, johon kuulun

Osanottomaksun 30,- olen suorittanut Novan

postisiirtotilille KO 592670-7 ☐

Osallistun yhteisruokailuun ☐

Osallistun excursioon ☐

Osallistun illanviettoon Valtionhotellissa (hintaa n.60,-) ☐

Haluan asettaa näyttelyyn esille

.

.

Varaan yöpymispaikan hotellista

..... vuorokaudeksi yhden hengen/kahden hengen huoneesta.

Osallistun Mansikkalan peruskoulun yhteismajoitukseen

Huolehdin majoituksesta itse

Allekirjoitus

Tiedusteluihin vastaa Martti Muinonen 953-15016 kotiin

953-10513 toimeen

ja Torsti Mäkelä 954-63059 kotiin

954-21199/261 toimeen

IX TÄHTIPÄIVÄT IMATRALLA 1980

Päivien alustava ohjelma:

Perjantai, syysk. 12 p:nä

18.00 - 21.00 Näyttelyn pystytys Kauppaoppilaitoksen
aulassa.

Lauantai, syysk. 13 p:nä

8.00 - 11.00 Näyttelyn pystytys jatkuu.
Ilmoittautuminen.

11.00 - 12.00 Ruokailu.

12.00 - Päivien avaus (kaupungin edustaja)

12.15 - 13.30 Esitelmä (pitäjä avoin)

13.30 - 14.00 Kahvitauko, näyttelyyn tutustuminen.

14.00 - 16.00 Jaostokokous: Aurinkokunta.

16.00 - 18.00 Jaostokokous: Muuttuvat tähdet.

20.00 - 24.00 Illanvietto Valtionhotellissa.

Sunnuntai, syysk. 14 p:nä

8.00 - 10.00 Excursio, Ovako OY:n Tutkimuslaitos.

10.00 - 12.00 Jaostokokous: Tähtivalokuvaus.

12.00 - 13.00 Ruokailu.

13.00 - 14.00 Esitelmä: Aarre Kellomäki, Kuinka tähti-
kuviot ovat nimitetty.

14.00 - 14.45 Ursan puheenvuoro, harrastuskilpailun
tulosten julkistaminen.

14.45 - 15.00 Kahvitauko.

15.00 - 16.30 Jaostokokous: Optiikka ja kaukoputket.

16.30 - Päivien päättäjäiset.

17.00 - Näyttelyn purkaminen ja kotiinlähtö.

Ohjelmaan saattaa tulla pieniä muutoksia, mutta e.m. pide-
tään asiarunkona.

IMATRA

0 1 2 3 4 5

Täydellisempiä opaskarttoja myyvät kaupungin mittausosasto sekä kirja- ja paperikaupat.

© IMATRAN KAUPUNKI MITTAUSOSASTO 1979

Lauantai 10.10.

- 08.00-10.00 Ilmottautuminen ala-aulassa; näyttelyn pystyttäminen
 10.00-10.05 X Tähtipäivien avaus (Turun Ursan puheenjohtaja, yliopettaja Heikki Alikoski)
 10.05-10.20 Alkusanat (Turun yliopiston tähtitieteen professori Mauri Valtonen)
 10.20-11.10 Ohjelmoitavista laskimista
 10.20-10.30 Pertti Kellomäki: Koululaisen kokemuksia mikrotietokoneesta
 10.30-11.10 Juhani Kyyrö ja Matti Lehtonen: Laskimen ja pienoistietokoneen käyttö tähtitieteen harrastuksessa; pohditaan kysymystä, onko Ursaan tarvetta perustaa erillistä laskin/matematiikkajasta.
- 11.10-11.30 Kahvi
 11.30-13.30 Muuttuvien tähtien jaostokokous
 11.30-11.50 Aarre Kellomäki: Vuosikatsaus
 11.50-12.05 Veikko Mäkelä: Kiikaritähdet
 12.05-12.20 Heikki Nylander: Kääpiönovat
 12.20-12.30 Aarre Kellomäki: Muita mielenkiintoisia tähtiä
 12.30-12.45 Harry Lehto: Mitä teen, jos löydän novan?
 12.45-13.00 Risto Heikkilä: Tähtien kirkkauden määrittämisestä fotometrillä
 13.00-13.30 Keskustelua havaintojen käsittelystä ja julkaisemisesta
- 13.30-14.30 Ruokatauko
 14.30-15.30 Big Bang -maailmankaikkeuden alku? (Helsingin yliopiston teoreettisen fysiikan dosentti Raimo Keskinen)
- 15.35-16.40 Aurikokuntajaoston kokous
 15.35-15.50 Kari Kaila: Komeettahavainnot
 15.50-16.00 Veikko Mäkelä: Kuun k-arvohavainnot
 16.00-16.25 Jari Hoffren: Auringonpilkkujen jakaantumishavainnoista
 16.25-16.40 Matti Suhonen: Tähtienpeittohavainnot
- 16.40-17.00 Kahvi
 17.00-17.55 Rakentamisjaoston kokous
 17.00-17.20 Juhani Kyyrö ja Matti Lehtonen: Dioja Ursan kaukoputken uudesta jalustasta
 17.20-17.50 Risto Heikkilä: Kotiobservatorio

Sunnuntai 11.10.

- 08.30-11.00 Ekskursio Tuorlean
 11.00-12.00 Pikkuplaneetan etsimisestä suurikentäisellä teleskoopilla (Yliopettaja Heikki Alikoski)
- 12.00-13.30 Ruokatauko ja tutustuminen näyttelyyn; kahvi
 13.30-15.15 Aurinkokuntajaoston kokous jatkuu
 13.30-13.45 Timo Tolmunen: Tähtienlentohavainnot
 13.45-13.55 Veikko Mäkelä: Tähtienlentohavainnot
 13.55-14.20 Veikko Mäkelä: Halohavainnoista
 14.20-14.35 Pekka Parviainen: Dioja taivaan väri-ilmiöistä
 14.35-14.45 Juhani Salmi: Dioja revontulista
 14.45-15.20 Elokuva revontulista (Kari Kaila)
- 15.20-15.45 Valokuvausjaoston kokous
 15.20-15.35 Juhani Salmi: Deep Sky -kuvaus
 15.35-15.45 Risto Heikkilä: Keskustelua deep sky -havaintojen tekemisestä ja julkaisemisesta
- 15.45-16.15 Ulkomaisista tähtitieteellisistä kokouksista (Aarre Kellomäki ja Matti Suhonen)
 16.15-16.20 Tähtipäivien päätös

KUOPION VALTAKUNNALLISET TÄHTITIETEEN HARRASTAJAIN PÄIVÄT

Kuopiossa järjestetään 12. tähtipäivät syyskuun lopulla. Järjestelyistä vastaavat Kuopion Saturnus ja URSA ry., joka on valtakunnallinen järjestö. Tapahtumat järjestetään pääosin Kuopion Korkeakoulun (uusi rakennus) tiloissa parin kilometrin päässä keskustasta ja n. 1 km:n päässä tähtitornista.

Päivien ohjelma on pyritty suunnittelemaan mahdollisimman monipuoliseksi ja myös virkistäväksi; mahdollisuuksia vapaamuotoisempiin neuvotteluihin on runsaasti. Avajaisten yhteyteen on liitetty yleiskeskustelu, johon valmistellaan joukko lyhyitä alustuksia. Tarkoituksena on pohtia harrastukseen liittyviä kysymyksiä ja yhteistyön kehittämistä koskevia asioita. Näyttely kootaan tänä vuonna uudella idealla: näyttelyt pystytetään teemoittain, ja tutustuminen tapahtuu ohjattuna, jolloin pystyttäjä on paikalla alustuksineen ja tietoineen. Näin pyritään saamaan kaikki irti näyttelytilanteesta. Kiertoaajelun aikana voikin sitten huokaista ja nauttia savolaisesta leppoisuudesta vaikkapa näyttelyn antia sullattamalla; samalla tehdään tutustumiskäynti tähtitorniin.

Iltapäivällä alkavat jaostokokoukset toimivat näkin uudella tavalla. Jokainen kokous alkaa n. puolen tunnin mittaisella yleisellä osalla, jossa käsitellään alan yleisiä ongelmia ja kysymyksiä. Sitten seuraa pidempi erikoisjakso aiheiden yksityiskohtaisempaa käsittelyä varten. Jaostokokoukset on porrastettu, joten periaatteessa joka kokoukseen on mahdollisuus osallistua yleisiä osia läpikäymällä. Kokouksia varten pyydetään alustuksia ja valitaan vetäjät. Illanvietto on vapaamuotoinen luonnonhelmassa nuotioineen ja tähtitaivaan tiirailuineen (jos sää vain sallii...) Sauna saa ja uidakin, jos napa kestää.

Sunnuntai aloitetaan tutustumismatkalla suureen teollisuuslaitokseen, ja lounaan jälkeen alkavat jaostokokoukset. Loppukritiikin jälkeen päätetään tähtipäivät ja aloitetaan kotiutuminen.

Kaikki ohjelmaan liittyvät kuljetukset hoidetaan busseilla. Illanvieton päätyttyä lähtee bussi kaupunkiin klo 23.00.

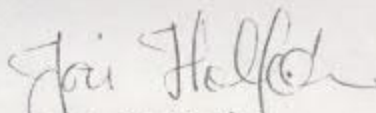
Voimme varata majoitustilaa kahdesta hotellista sekä matkustajakodista (hyvätasoinen). Tikkalansaari on tarkoitettu lähinnä nuorille ja opiskelijoille, koska se tulee halvemmaksi. Tilaa on yhdessä matkustajakodin kanssa joitakin kymmeniä paikkoja. Bussiyhteydet hoidetaan kaupunkiin ja takaisin.

Lounaat syödään Korkeakoulun tiloissa, illanvietossa paistetaan makkaraa jne. Sauna on lämpimänä koko illan.

Oppaaksi päiville jaetaan ilmoittautuneille Saturnuksen lehden Japetuksen erikoisnumeroa, joka sisältää kaikki tarvittavat kartat ja lopullisen ohjelman sekä selityksiä näyttelykohteista ja jaostokokouksista ja yhteyshenkilöistä osoitteineen.

Järjestäjien puolesta toivon, että kaikki viihtyisivät näillä "pehmeän teknologian" tähtipäivillä - yhteistä aikaa on paljon, se kannattaa hyödyntää! Jos haluat osallistua jaostokok^{ko}osten ohjelman järjestämiseen, mainitse siitä oheisena olevassa ilmoittautumislomakkeessa. Ja muista: aikaraja maksujen ja ilmoittautumisen suhteen on EHDOTON.

TULUKEE JA KAHTOKEE NII NAATITAN

Jari Hoffrén
Kuopion Saturnus

70500 KUOPIO 50

Ilmoittautumiset ja kyselyt yllä olevaan osoitteeseen.

XII TÄHTITIEETEN HARRASTAJAIN VALTAKUNNALLISET
PÄIVÄT KUOPIOSSA 23.-25.09.1983

alustava ohjelma

PERJANTAI

18.00-21.00 näyttelyn pystyttäminen

LAUANTAI

09.00-10.00 näyttelyn pystyttäminen, ilmoittautuminen Korkea-
koulun tiloissa
10.00-11.00 avajaiset sekä yleiskeskustelu
11.00-12.00 ESITELMÄ
12.00-13.00 lounas
13.00-14.00 näyttelyyn tutustuminen (ohjattu)
14.00-16.00 kiertoajelu Kuopion kaupungissa sekä tutustuminen
Huuhammäen tähtitorniin, 15.45 päiväkahvi
16.00-19.00 JAOSTOKOKOUKSET
16.00-16.30 aurinkokuntajaosto, yleinen osa
16.30-17.00 tietokonejaosto, yleinen osa, aurinko-
kuntajsto jatkaa erikoisosalla
17.00-17.30 valokuvausjaosto, yleinen osa, aurinko-
kuntajsto ja valokuvausjsto jatkavat
erikoisosalla
19.00-23.00 ILLANVIETTO Tikkalansaassa n. 8 km keskustasta
- makkaranpaistoa
- sauna
- iltamaohjelmaa
- tähtitaivaan tarkkailua
- kuljetukset busseilla

SUNNUNTAI

08.40-11.00 EXCURSIO kuopiolaiseen teollisuuslaitokseen
11.00-12.00 lounas
12.00-14.30 JAOSTOKOKOUKSET
12.00-12.30 muuttujajsto, yleinen osa
12.30-13.00 optiikka-, kaukoputkenrakennus- ja
tekniikkajsto, yleinen osa, muuttuja-
jsto jatkaa erikoisosalla
13.00-13.30 opinto- ja tähtiharrastusjaosto, ylei-
nen osa, muuttuja- ja tekniikkajsto jat-
kavat erikoisosalla
14.30-15.00 loppukritiikki ja tähtipäivien PÄÄTÖS

Lisäksi päivien aikana on URSAn järjestämä tähtitieteen kurssi
asiasta kiinnostuneille yleisön jäsenille.
Molemmat lounaat nautitaan Korkeakoulun ruokasalissa.

ILMOITTAUTUMISKAAVAKE TÄHTIPÄIVILLE

nimi:.....

osoite:.....

tähtiharrastusseura:.....

MAKSUT

Olen maksanut osallistumismaksun 60 mk (sisältää kierto-
ajelun) SATURNUKSEN tilille.....

RUOKAILU osallistun.....lauantain.....sunnuntain ruokai-
luun, molemmat maksavat -30 mk
ruokailen muualla....

MAJOITUS varatkaa minulleyhden/...kahden hengen
huone

hotelliksi valitsen

.... Hotelli CUMULUS

.... Hotelli PUIJONSARVI

.... matkakoti SOUVARI (tilaa
rajoitetusti)

.... Tikkalansaari (nuoret ja
opiskelijat)

.... huolehdin itse

MUUT osallistun ESKURSOON....., hinta 10 mk

KAIKKI MAKSUT hotelleja tai muita asuntoja lukuunottamatta on
maksettava Saturnuksen tilille pst 505625-3 elokuun 31. päi-
vään mennessä, samoin kuin sitovat ilmoittautumiset on oltava
perillä. Myöhemmin tulevia asuntovarauksia EI HUOMIOIDA.

Syyskuun aikana lähetetään 20-sivuinen JAPETUS-lehden erikois-
numero, jossa on lopullinen ohjelma, kartat ja taustatietoa
näyttelyistä ja eri matkakohteista sekä ruokaliput ja varmistus
asunnosta.

TARVITSEN NÄYTTELYTILAA:.....

.....

.....

Jos haluat puhua JAOSTOKOKOUKSESSA, mainitse yllä, arvioi myös
aika- korkeintaan 20 min.

HARRASTUSPÄIVÄ MICROTIIETOKONEET JA TÄHTITIEDE
Tampereella 25 Helmikuuta 1984

Järjestäjänä toimii Tampereen Ursa, yhteistoiminnassa Ursan Microtietokone ja matematiikkajaoston sekä microtietokonekerho Micro Fan kanssa. Harrastajapäivän tarkoitus on koota harrastajia eri puolilta Suomea, pohtimaan harrastukseensa liittyviä asioita. Tähtitieteenharrastajilla on tällöin mahdollisuus tutustua microtietokoneisiin myös niiden rakenteen kannalta. Harrastusnäyttelyyn toivotaan runsasta osanottoa, joten kaikki joilla on jotain esiteltävää mukaan. Näyttelystä näkevät uudet microjenomistajat mihin muut ovat koneitaan käyttäneet ja saavat arvokkaita vihjeitä.

Tilaisuuden pitopaikka on Tampereen Yliopiston Biolääketieteenlaitos. Se sijaitsee Tampere-Jyväskylä tien varrella Teiskontie 37 kohdalla, heti Tampereen keskussairaalan jälkeen, risteykseen on järjestetty opasteet. Bussilinja 16 vie keskussairaalan pysäkillä josta on n. 300m kävelymatka Biolääketieteenlaitokselle. Ennakkoilmoittautumista ja pääsymaksua ei tilaisuuteen ole. Ruokailua ei ole järjestetty ennakolta, kahvia ja pullaa saa taukojen aikana ostaa.

Järjestettyjä luentoja on kaikkiaan kolme, lisäksi harrastajat voivat pitää tarpeen mukaan, omia esityksiään jaostokokouksen yhteydessä.

OHJELMA

- Klo. 10.00 Näyttelyn pystytys alkaa.
10.45 Harrastajapäivän avaus.
11.00 Luento microjen tietoliikenteestä, Kimmo Nieminen.
11.45 Luento planeetan radan lasku, Pekka Tuuna.
12.30 Luento ccd kameran toiminta ja rakentaminen, Markku Poutanen.
13.15 Ruokailutauko.
- Biolääketieteen laitoksen esittely.
14.30 Matematiikka ja microtietokonejaoston kokous.
- Harrastajien pienimuotoisia esityksiä.
- Näyttelyn esittely.
- Jaoston tuleva toiminta ja muut asiat.
18.00 Kotiinlähtö.

URSAN OHJELMAREKISTERI

Microtietokonejaosto on perustanut ns. ohjelmarekisterin kirjaston yhteyteen. Rekisteriä hoitaa Matti Suhonen. Lähetettyäsi ohjelmia rekisteriin olet oikeutettu saamaan tietoja muiden tekemistä ohjelmista. Se mitä ilmoitat ohjelmastasi on täysin itse päätettävissäsi. Ohjelman voi ilmoittaa rekisteriin esimm. oheisena seuraavalla kaavakeella.

Tarkempia tietoja saat halutessasi: Kari Laihia

, Puh. 939/740430

URSAN OHJELMARIKISTERISSÄ OLEVAN
OHJELMAN ESITTELY

OHJELMAN NIMI:

PÄIVÄMÄÄRÄ:

OHJELMAN TARKOITUS:

TIETOKONE TAI LASKIN, JOSSA OHJELMA TOIMII:

OHJELMOINTIKIELI TAI LASKIMEN LOGIIKKA:

VAADITTAVAT ULKOISET LAITTEET:

TÄRKEIMMÄT LÄHDETEOKSET:

OHJELMAN SAANTIEHDOT:

OHJELMAN TEKIJÄN NIMI, OSOITE JA PUHELIN:

HUOMAUTUKSIA:

CYGNUS '87

TÄHTIHARRASTAJIEN KESÄKOKOONTUMINEN
23.-26.7.87 IMATRALLA

Tervetuloa Imatralle!

Ilmoittautumisesi CYGNUS'87-tapahtumaan on huomioitu ja olet näin mukana synnyttämässä laatuaan ensimmäistä tähtiharrastajien kesäkokoontumista Suomessa. Mahdollinen majapaikkavarauksesi ja ruokailu ovat järjestyksessä, sillä tätä kirjoitettaessa vielä puolet sisäpaikoista oli vapaana ja ruokailua silmälläpitäen olemme varautuneet ilmoitettua suurempaan ruokailijajoukkoon.

Ohessa saat päivien lopullisen ohjelmarungon. Ohjelma on pitkälle vapaa-
muotoista keskustelua ja mahdollisesti ryhmätyöskentelyä. Mitään selviä kelloaikoja ei ole, ainoastaan ruokailu- ja kahvitauot rytmittävät työskentelyä. Asioita puidaan siis suunnilleen näiden rajojen puitteissa. Mitään viimeisen päälle suunniteltuja esitelmiä ei kannata odottaa, homman onnistuminen on paljolti sinukin aktiivisuudestasi kiinni. "Virallisen" ohjelman lisäksi on keskustelunaiheina myös muita ajankohtaisia projekteja mm. tähtipäivien jaostokokoukset, Tähtitieteen harrastajan (mahdollinen) käsikirja IV...

Koskapa kokoontumispaikka, Hakalan maja on hiukan hankala löytää, ohessa kaavamainen ajo-ohje, jolla luulisi löytävän perille. Lomalaisille ja niille, jotka ovat mahdollisesti kiinnostuneita tutustumaan Imatraan ja sen kesätapahtumiin, jaamme paikan päällä esitteitä.

Ajo-ohjeessa on myös mainittu Vuoksenniska, joka sijaitsee noin 8 kilometrin päässä Hakalasta. Sieltä löytyy useita kauppoja, pankkipalvelut ym.

Huom! Huom! Huom! Niiden, jotka aikovat saapua jollakin joukkoliikennevälineellä (junalla tai bussilla), kannattaa ilmoittaa tulostaan puhelnummeroon (954) 63059, millä junalla tai linja-autolla aikovat saapua, jotta voimme järjestää kuljetuksen. Nimittäin aivan kokouspaikan lähelle ei pääse paikallisliikenteen bussilla, eikä taksiin kannata rahojaan tuhjata. Matkaa keskusliikenneasemalta Hakalaan on noin 11 kilometriä.

Mahdollinen rahaliikenne, joka aiheutuu osanottokuluista (majoitus, ruokailu) hoidetaan Etelä-Karjalan NOVAn kautta. Maksut voi suorittaa paikan päällä, mutta tarvittaessa voimme periä ne jälkikäteen. Yleiset kulut näyttävät jäävän alhaisemmiksi kuin mitä odotimme, joten voi olla, että jotkin hinnat jäävät ilmoitettua pienemmiksi, mutta se jääköön vielä arvoitukseksi.

Sitten vielä hiukan ohjelmasta. Ohjelmaan kuuluu mm. yöpilvien havaitsemista ja valokuvausta, joten ne jotka tästä ovat kiinnostuneet, varatkaa havaintovälineistö mukaan, pyrimme tekemään ryhmähavaintoja valokuvauksineen kolmesta eri paikasta samanaikaisesti.

Diaohjelmaa on jokaiseksi illaksi. Olemme suunnitelleet aihepiiriä, joka ei tietysti ole täysin sitova, mutta suositeltava, siten että torstai on ilmakehän valoilmioiden, perjantai deep skyn, tähtitaivaan, planeettojen yms. ja lauantai kaikkinaisen harrastustoiminnan, matkojen teemailta. Jos tuot jotain kuvia, pyy-

dämme sinua ryhmittelemään kuvat aihepiirien mukaan ja lisäksi suorittamaan huolellisen valikoinnin. Tarkoitus on keskustella kuvista, kuvien ilmiöistä ja kuvien ottamista, sen sijaan, että kuvia käytäisiin läpi kovaan tahtiin.

Imatralla tavataan. Jos sinulla on jotain kysyttävää, voit soittaa minulle puh. (90) 368720 (koti), (90) 1912802 (työ) tai (90) 174048 (Ursa). Olen tavoitettavissa ainakin Cygnusta edeltävään perjantaihin asti näissä numeroissa, sen jälkeen todennäköisimmin numerossa (954) 63059.

terveisin

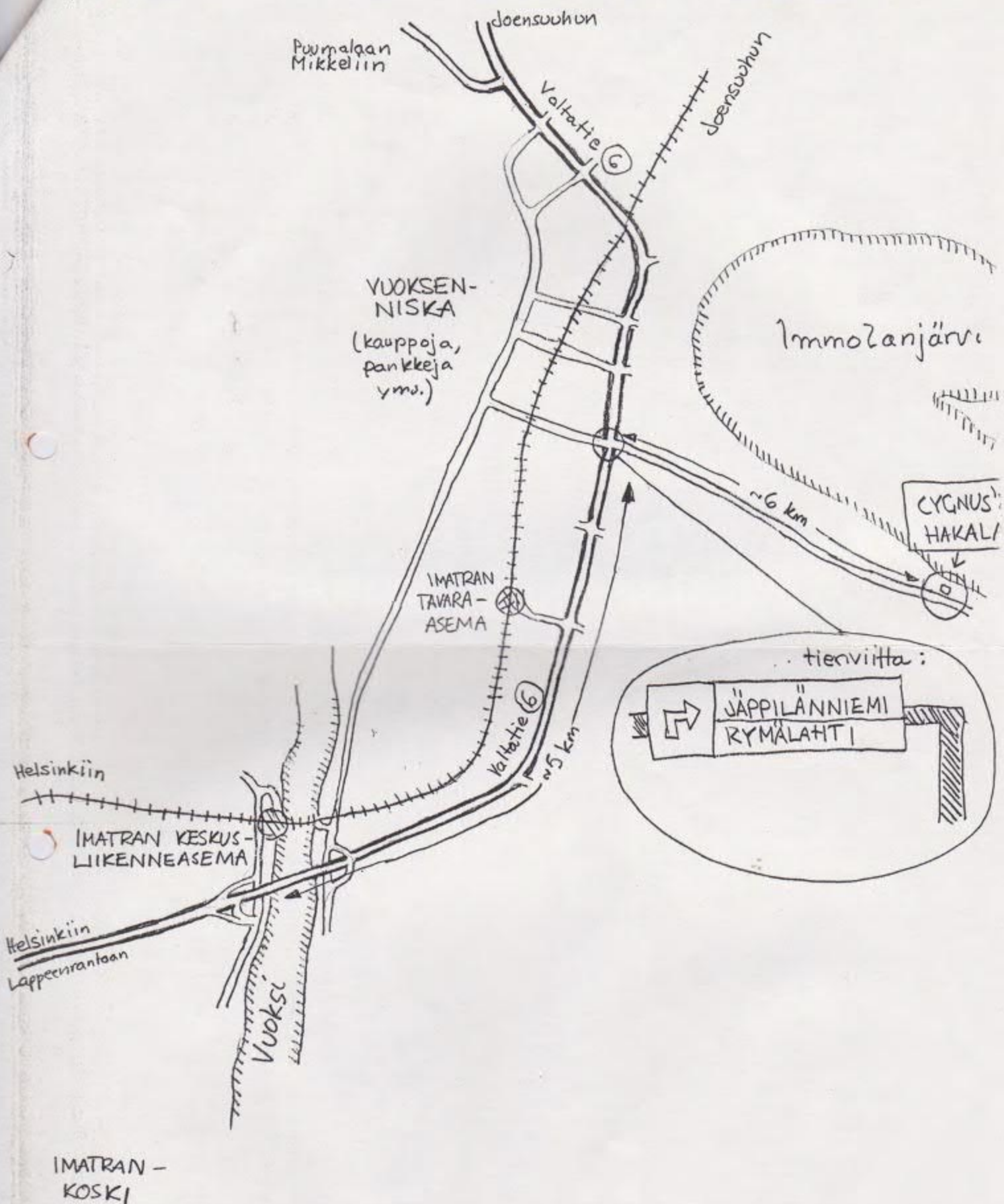
Veikko Mäkelä

OHJELMA

	23.7. Torstai	24.7. Perjantai	25.7. Lauantai	26.7. Sunnuntai
10oo		AAMUPALA Yrjö Pullinen: Optiikka- ja kaukoputken rakennusjaoston uusista toimitasuunnitelmista	AAMUPALA Marko Pekkola: Halonäytelmien tulkinnasta ***** Teemu Hanakamäki: Meteorijaoston uusia toimitasuunnitelmia	AAMUPALA Keskustelua sää- ja havaintolosuhteet jaoston tutkimusprojektista Evästyksiä tähtipäiville ja loppukritiikki
13oo	Saapuminen TULOKAHVIT Keskustelua havaintovalokuvauksesta ja kuvausprojekteista	LOUNAS Veikko Mäkelä: Auringon H-alfa-havainnoista ja muista uusista havaintomahdollisuuksista **** Ismo Luukkonen: Revontulialajaoston toimintasuunnitelmia	LOUNAS HARRASTUSSEMINAARI: Ryhmytyöskelyvaihe: 1.Yhdistysten yhteistyö 2.Jäsenlehdet 3.Havaintokerhot 4.Kansanvalistus 5.Jaostojen yhteistyö 6.Jaostojen tiedotus	
16oo	Veikko Mäkelä: Ilmakehän valoilmiojaoston toimitasuunnitelmia, yöpilvihavaintojen analysoinnista **** Cygnuksen yöpilvihavaintokokeilun suunnittelu	KAHVITAUKO Aarre Kellomäki: Muuttujahavaintojen käsittelystä ***** Kari Laihia: Tähtitieteen yleisohjelmisto 18-21 SAUNA	KAHVITAUKO Yleiskeskustelu em. aiheista Kvadrantti try:n tiedotustilaisuus 18-21 SAUNA	
20oo	ILTAPALA Diaohjelmaa: Teemana ilmakehän valoilmiot Yöpilvihavaintoja (jos sää sallii)	ILTAPALA Risto Heikkilä: Syvän taivaan havainnoista **** Diaohjelmaa: Teemana aurinkokunta,tähdet, deep sky **** Yöpilvihavaintoja	ILTAPALA Aarre Kellomäki: Tähtiharrastustehtävistä ***** Diaohjelmaa: Teemana tähtiharrastustoiminta,matkat ***** Yöpilvihavaintoja	

Huom! Ruokailuajat ovat vain summittaisia ja riippuvat paljolti päivän ohjelmasta.

AJO-OHJE CYGNUMKSEEN

KUOPION SATURNUS - SATURNUS ASTRONOMICAL ASSOCIATION

puh. (24 h)

(971) 114 215

SF - 70500 KUOPIO 50

FINLAND

Kuopio 16.11.1980

Turun URSA r.y.
Pekka Parviainen

Terveisiä,

Kirjoittelen Saturnuksen toiminnan uusimiseen liittyen muuan asioista. Samainen kirje on lähetetty Ouluun ja Imatralle. Saturnus on toimintaa tehostaessaan kiinnostunut myös toisten kerhojen ja yhdistysten toiminnasta. Tähän liittyen minulla on joitakin kysymyksiä.

Mikä on URSan vuotuinen talousarvio? Kuinka paljon saatte, mistä ja kuinka paljon menee ja mihin?

Onko kerhollanne erityistä sisäistä toimintamallia vai elätkö suhteellisen vapaasti?

Kirjoitan johtokunnan toimeksiannosta ja kokoonnumme seuraavan kerran 16.12., johon mennessä vastauksien tulisi olla Kuopiossa. Olen kiitollinen mikäli voitte vastata yllä oleviin kysymyksiin. Ohessa numero lehteämme, mitenhan lienee, olisiko yksi Ceres liikaa pyydetty?

Hyviä havaintoilmoja

Jari Hoffrén

Jari Hoffrén

Puheenjohtaja

Sirpa Saarinen
TURUN URSA

Arvo Kuusela
ALFA - 80
Kinnula

Tervehdys Kinnulasta!

Emme varmaan ole tavanneet, mutta rohkenen silti sinutella, kun näin läheisestä asiasta on kuitenkin kyse. En voi teitää oletko tähän mennessä kuullut tai lukenut mitään Kinnulan ALFA - 80 :stä. Tähdet ja Avaruus -lehdessä (1/-83) on artikkeli 'Kinnulasta oppia kerhotoimintaa' sivuilla 24 - 26. Myös oheisena tuleva Esittelymoniste puhunee puolestaan. Olemme toimineet aktiivisesti yli kolme vuotta. Viime syksynä perusti URSA KERHOTOIMINTAJAOSTON, joka toimii Kinnulasta käsin.

Olemme pyrkineet toiminnallamme mainostamaan tähtikerhotoimintaa. Tavoite on saada aikaan uusia kerhoja eripuolilla maata ja toimia alkuun auttajana ja neuvojana jatkossakin, mikäli tarvetta on. Otamme vastaan erilaisia toimintaideoita ja levitämme niitä muille.

Meillä on ollut näyttelyt mm. Kinnulassa, Viitasaarella, Porissa, Dipolissa (MAOL:n syyspäivillä) javiimeiseksi Pihtiputaalla. Seuraava näyttely on Jyväskylässä 14-15.4. yhdessä SIRIUKSEN kanssa. Näyttelymateriaalia meillä on 'erittäin' runsaasti planetaariosta ja tietokoneesta alkaen. Esittelymonisteesta selviää paremmin.

Tapasimme Porissa Parviaisen ja hän esitti epävirallisen kutsun tulla myös Turkuun. Itse olemme valmiit tulemaan Turkuun ja voisimme tehdä samoin kuin Jyväskylässä, pystyttää yhdessä näyttely vaikkapa toukokuussa. Olen ottanut myös yhteyttä YLEen. Ehkä he olisivat kiinnostuneita tekemään ohjelman. (Tänään tulevat Keski-Suomen YLEn haastattelijat tekemään ohjelmaa!)

Olen tavoitettavissa kotoa p:944/85143 tai koulusta 85486
Soitathan ensikädessä, sillätarvitsen Teidän päätöksenne tai suunnitelmista tiedon 'mahdollisimman pian'. (ellet tavoita jätä p-numero)

Kinnulassa 24.3.1983

Arvo Kuusela

TAHTITIETEEN HARRASTAJAIN YHDISTYS LOHJAN URSAN r.y.

Toivotamme Teidät tervetulleeksi Lohjan Ursan 30-vuotisjuhlaan.

Tilaisuus pidetään Lohjan Säästöpankin kerhuhuoneella (Laurink. 48)
torstaina 19.1.1984. Oheisena on tilaisuuden ohjelma.

- 18.00 Kahvit ja harrastus- ja julkaisunäyttely
19.00 Juhlakokous
-tervehdyspuhe, puheenjohtaja Erkki Raita
-puhe, Arvo Tolonen
-puhe, Markus Olin
-juhlaesitelmä, dos. Tapio Markkanen

Lohjalla 6.1.1984

Erkki Raita

Erkki Raita, puheenjohtaja

kyselyt: Erkki Raita

puh. 912-22512

Sunnuntaina 26.2.1984 klo 16.00 kokoonnumme
Itä-Hämeen Maakuntatalon kerhuhuoneessa Mariankatu 8 A
(ylin kerros). Aiheena Porin tähtipäivien avajaisesi-
telmä nauhalta: SATU MAAILMANKAIKKEUDESTA.

Tervetuloa!

Vuosikokouksessa 29.1.1984 valittiin seuraavat toimihenkilöt:

hallitus	puheenjohtaja	Juhani Salmi
	varapuheenjohtaja	Markku Pyykkönen
	sihteeri	Yrjö Pullinen
	jäsenet	Vesa Karhu
		Jukka Mustonen
		Heikki Oksanen
	tilintarkastajat	Aaro Merikara
		Raili Vuojolainen
	varalle	Matti Suhonen
		Pertti Reijonen
tähtitorninvalvoja		Jyrki Keski-Jylhä

Jäsenmaksun suuruudeksi vuodelle 1984 päätettiin 20 mk.

sihteeri

KOKOUS

Sunnuntaina 15.12.1985 klo 15.00 kokoonnumme viettämään pikkujoulua ja Halley-viikon päättäjäksi Itä-Hämeen Maakuntatalon kerhuhuoneessa Mariankatu 8 A ylin kerros.
Ohjelmassa: -DIASARJA KOMEETOISTA
-JYRKI KESKI-JYLHÄ KERTOO KAUKOPUTKENRAKENNUS-HARRASTUKSESTA LAHDEN URSASSA
-TIETOKILPAILU
Lahden Ursa tarjoaa pullakahvit.

Tervetuloa !

sihteeri

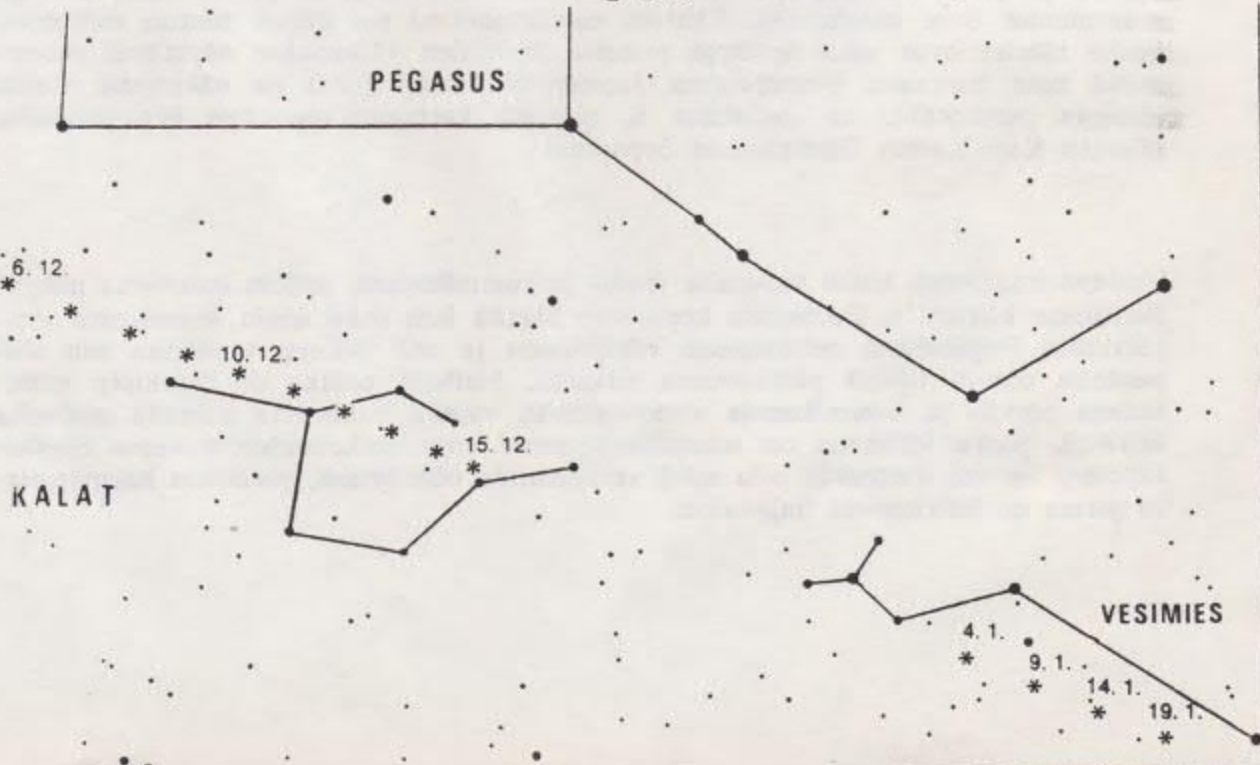
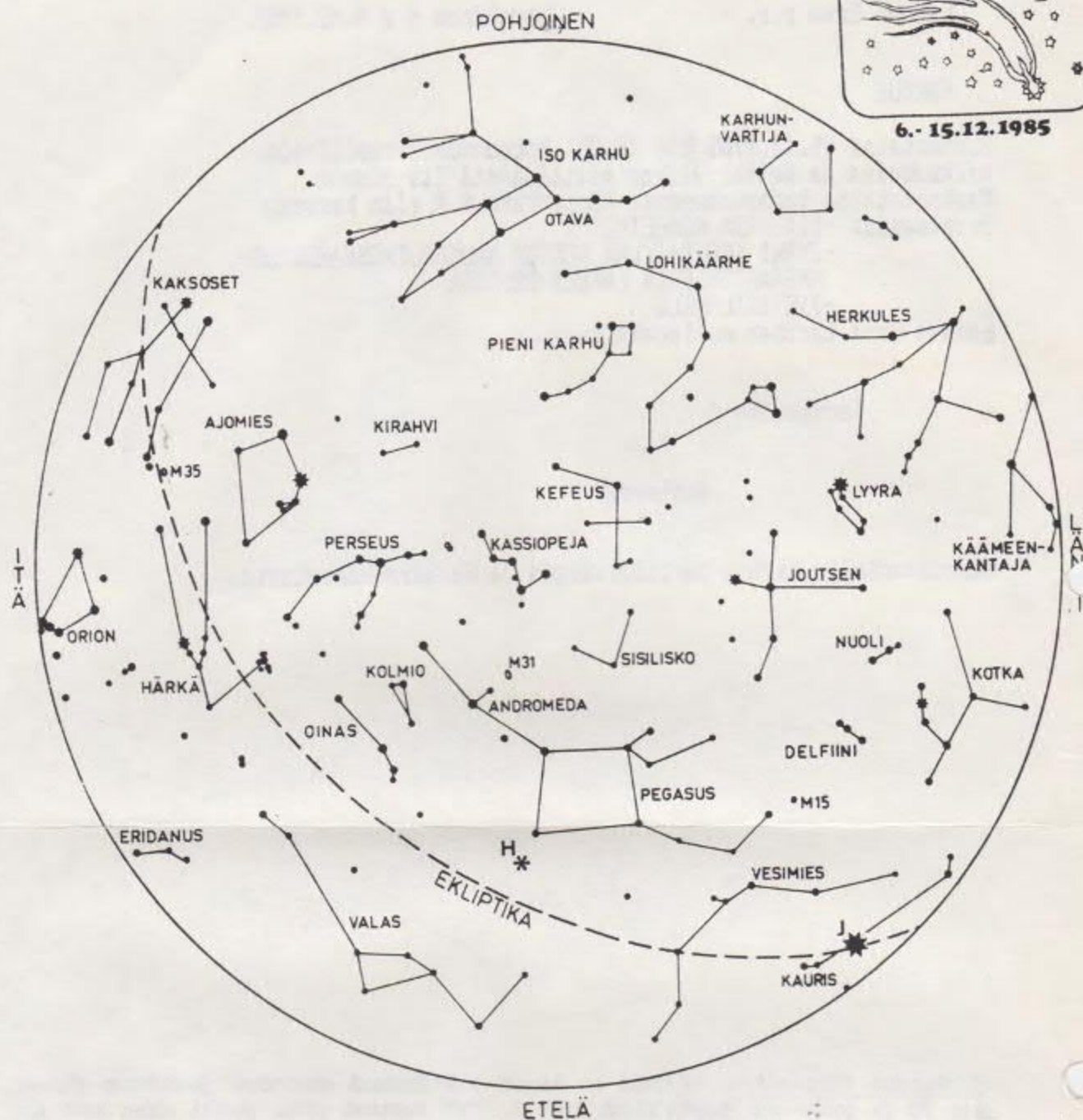
Kääntöpuolella tietoa tähtitaivaasta ja Halley'n komeetasta.

Joulukuun tähtitaivas. Taivas on kuvan esittämässä asennossa joulukuun alussa klo 20 ja joulukuun puolivälissä klo 19. Pidä karttaa pääsi päällä siten että ilmansuunnat ovat kohdallaan. Tähtien tunnistaminen voi aluksi tuntua vaikealta, koska tähdet ovat aika heikkoja pisteitä ja niiden välimatkat näyttävät pitemmiltä kuin kartassa. Planeetoista Jupiter (merkitty J:llä) on näkyvissä illalla. Halley'n pyrstötähti on joulukuun 6. päivänä karttaan merkityn H:n kohdalla. (Kartta Kari Kailan Tähtitaivaan oppaasta)

Halley'n komeetan kulku taivaalla joului- ja tammikuussa, jolloin komeetta näkyy Suomessa kiikarilla. Parhaiten komeetan löytää kun etsii ensin lounaiselta ilta-taivaalta Pegasuksen neliömäisen tähtikuvion ja sen jälkeen tunnistaa sen alapuolella olevia tähtiä ylläolevasta kuvasta. Halley'n paikka on merkitty joulukuussa päivän ja tammikuussa viiden päivän välein. Komeetta näyttää utuiselta läikältä, jonka kirkkaus on suunnilleen sama kuin heikoimpien kuvassa olevien tähtien. Se voi kuitenkin olla niitä vaikeammin nähtävissä, varsinkin kaupungeissa joissa on häiritsevää hajavaloa.

6.-15.12.1985

Halley-konsertteja Särkänniemen planetaariossa

"Maamme tähtiharrastusyhdistykset valmistautuvat joulukuun 6.-15. päivinä järjestettävää Halley-viikkoa varten. Viikon aikana pidetään komeettaan liittyviä tilaisuuksia ja näytetään pyrstötähteä yleisölle kaukoputkilla ja kiikareilla. Täällä Tampereella viikko huipentuu joulukuun 7.-8. päivinä planetaarion Halley-konsertteihin", kertoo Ursan puheenjohtaja ja Särkänniemi Oy:n osastopäällikkö dos. Timo Rahunen.

Planetaariossa esitetään Heikki Mäenpään tilaustyönä säveltämä teos "Koma", joka on syntynyt Halley'n komeetan innoittamana. Sävelteos on soinnut jo syyskuusta lähtien planetaarion "Halley'n komeetta"-ohjelman taustalla ja se on herättänyt kiinnostusta usealla taholla.

Halley-konsertin audiovisuaalisesta kokonaisuudesta vastaa planetaarion henkilökunta yhteistyössä Heikki Mäenpään johtaman E4-projektiryhmän kanssa.

Halley-viikon aikana pyrstötähti näkyy Suomesta katsoen parhaimmillaan. Silloinkin se on hyvin vaatimaton näky eikä näy paljain silmin ollenkaan.

"Komeetan katseluun soveltuu hyvin tavallinen kiikari, mutta sen löytäminen taivaalta voi olla vaikeaa. Siksi tähtiyhdistysten torneilla on iltaisin asiantuntevia harrastajia, jotka suuntaavat kaukoputken tai kiikarin oikeaan kohtaan. Särkänniemen planetaariossa pyörii päivittäin komeettaohjelma, jonka päätteeksi näytetään yleisölle komeetan paikka taivaalla kunakin iltana", toteaa dos. Rahunen.

Planetaariokäynnin yhteydessä, kuten muissakin Halley-viikon tilaisuuksissa, voi osallistua Ursan järjestämään kilpailuun, jonka palkintona on oma kaukoputki.

Planetaariossa Halley'n komeetta "näkyy paljain silmin" maaliskuun loppuun asti. Joulukuussa ohjelmaa esitetään vuorotunnein "Betlehemin tähden" kanssa. Halley-viikolla 6.-15.12. näytetään ainoastaan "Halley'n komeettaa".

Lisätietoja: Dos. Timo Rahunen, osastopäällikkö, Tampereen Särkänniemi Oy, 33230 Tampere, puh. 931-31333

Kutsu Särkänniemen planetaarion Halley-konserttiin

Arvoisa vastaanottaja

Tampereen planetaariolla on ilo kutsua Teidät tai viestimenne edustaja ainutlaatuiseen Halley-konsertin ennakkoesitykseen Särkänniemeen tiistaina joulukuun 3. päivänä klo 19.

Planetaariossa 7.-8.12. pidettävät Halley-konsertit liittyvät kansalliseen Halley-viikkoon, jonka maamme tähti-harrastusyhdistykset järjestävät Ursa ry:n johdolla joulukuun 6.-15. päivinä. Konsertin ohella kerromme Teille Halley-viikon tapahtumista ja siitä, miten Halley'n komeetta näkyy tällä hetkellä.

Paikalla on konsertissa esitettävän "Koma"-teoksen säveltäjä Heikki Mäenpää, joka antaa haluttaessa lisätietoja.

Lähetämme ohessa myös vapaasti julkaistavan tiedotteen.

Tervetuloa!

Timo Rahunen

Timo Rahunen, dos.

osastopäällikkö

Ursa ry:n puheenjohtaja

Halley -85
Saarijärvi

10.6.87

Parahin (tähtitieteen) Ystävä,

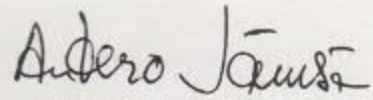
Saarijärvelle suunnitellaan tähtitornia. Haluaisimme ottaa oppia muiden kokemuksista ja ratkaisuksista. Niinpä lähestymme Teitäkin oheisella kyselyllä. Vastaukset toimitamme edelleen myös Ursaan kaikkien tarvitsevien saataville.

Mieluiten haluamme vastaukset kesäkuun loppuun mennessä, jotta ehdimme kunnolla hyödyntää ne omassa hankkeessamme.

Tähtikirkkaita öitä, kunhan pimenevät!

Yrjö Pulkkinen

Halley -85:n puheenjohtaja

Antero Jämsä
sihteeri

Tähtitornia koskeva kysely

Paikkakunta _____

Tornin valmistusvuosi _____

Mitat _____

Perustamistapa ja maaperä _____

Ulkoseinien materiaali _____

Kantavien osien materiaali ja rakenne _____

Kaukoputki _____

Kaukoputken kiinnitys _____

Kaukoputken pilarin laatu ja rakenne _____

Tornin havainto-osan lattiapinta-ala _____

Kupolin tai katon materiaali ja muoto _____

Katon liikuntamekanismi _____

Varustetaso: sähkö _____, lämmitettyjä osia _____

_____ + lämmitystapa _____,

vesijohto _____, atk-laitteet (missä käytössä?) _____

Tornin kokonaishinta valmistumisvuoden hintatasossa _____

(em. hinta ilman kaukoputkea)

Tornin rahoitus, varainhankinta _____

Tornissa tehdyt saneeraukset _____

Piirros tornista (summittainen mittakaava) ja lisätietoja erikoisuuksista ym. kääntöpuolelle. Myös valokuva on tervetullut.

Lisätietoja antavat: (nimi, puh.nro ja osoite)

Noormarkku 26.5.1993

Tervehdys!

Kirjoitan tätä kirjettä Porin tähtitieteellisen yhdistyksen Karhunvartijat r.y. puolesta. Olemme vuoden alussa alkaneet vääsäämään omaa tiedotuslehteä jäsenillemme. Lehden painos on vähän toista sataa kappaletta, kun otetaan huomioon, että sitä jaetaan myös käsikirjastoihin. Tämän Karhunvartija - lehden taitto on pääasiassa minun harteillani ja osa toimituksestakin. Nyt olenkin kehitellyt ideaa uudesta artikkelisarjasta, joka tulisi esittelemään kaikki Suomessa toimivat tähtitieteelliset yhdistykset. Ajattelin aloittaa artikkeleiden kokoamisen vanhimmasta yhdistyksestä ja edetä siitä nuorimpaan. Mielessäni olen hahmotellut omistavani jokaiselle yhdistykselle yhden A4 kokoisen sivun, johon mahdollisesti voitaisiin liittää myös jokin haluamanne valokuva, mutta jos juttua piisaa, niin ei parinkaan sivun juttu mitenkään mahdottomalta kuullostaisi.

Nyt päästäänkin itse kirjeeni pääaiheeseen, nimittäin siihen, että tarvitsen Teiltä apua yhdistyksenne esittelyssä. Pyytäisinkin Teitä nyt kirjeitse kertomaan mahdollisimman paljon yhdistyksestänne yleensä, sen toiminnasta, jäsenistä, laitteistosta, havainnoista ym. tietenkin sillä edellytyksellä, että haluatte tulla esitellyksi lehdessämme. Toivoisin, että lähettäisitte kirjeenne minulle heinäkuun loppuun mennessä. Jos haluatte Teitä koskevaan artikkeliin liitettäväksi jonkin valokuvan, niin palautan lähettämänne kuvan/kuvat pyynnöstänne. Lähetämme Teille myös lehden, jossa yhdistyksenne esitellään.

Ystävällisin terveisin ja Karhunvartijoiden puolesta kiittäen,

Jaana

Jaana Hellström

PS. Muitakin tähtitieteeseen liittyviä artikkeleita SAA kirjoittaa!

Väsitteily / Opetus

Helsinki 4.3.1985

Matti Aarnio

Parahin Harrastaja!

Nyt etsimet kuntoon, eli Teknofokus tarjoaa muutamille tähtikerhoille akromaatteja ainutkertaisen halpaan hintaan.

halk. 30 mm	f 12 cm	28 mk	(kehystetty)
halk. 40 mm	f 16 cm	34 mk	"
halk. 50 mm	f 20 cm	39 mk	"
halk. 52 mm	f 36 cm	70 mk	(kehystämätön)
kameraobjektiivi 2/85		110 mk	(Leica-kierre)

Näillä hinnoilla myyn, mikäli:

- tilaat vähintään viisi objektiiviä
- suoritat tilauksen ennen maaliskuun loppua
- objektiivejä on vielä varastossa

TOIHI NOPEASTI - NÄILLÄ HINNOILLA VARASTO HUPENEE VAUHDILLA

Tarjousterveisin

Teknofokus
Hannu Määttä

